

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Miért?

Budapest, január 7.

(K.) Baernreiter — az osztrák alkotmányhi nagybirtokosok egyik vezető politikusa — olyan messzire mer gondolni, mint Ausztriában senki más. Ő már arra is mer gondolni, hogy nem lesz obstrukció. Hogy azonban mi lesz az obstrukció megszűnése esetén, arról Baernreiter gondolata se éppen rózsaszínű. Azt gondolja ugyanis, hogy a rendes kerékvágásba visszazökent Reichsrathban sem akadna olyan többség, mely a mostani kiegyezést megzavarná. Magyarországra nézve tehát a Baernreiter diagnózisa azt jelenti, hogy egészen mindegy, van-e odaát obstrukció vagy nincsen. Mert obstrukció nélkül vagy obstrukcióval az osztrák parlamenti többség egyszerűen nem veszi be a mostani kiegyezést. Nem kell neki. Minthogy pedig Baernreiter s az ő barátai még eléggé józanok, hogy Ausztria szempontjából valamivel jobban appreciálják ezt a kiegyezést s éppen azért nem szeretnék leszavazásnak kitenni: formulát eszeltek ki, melynek legvilágosabb értelme az, hogy maradjon a döntés későbbre, az új kiegyezés idejére. Így gondolta ezt ki Baernreiter s ilyenformán akar indítványával a Reichsrath elé lépni.

Baernreiter kétségtelenül okos ember, ami egyebekben kívül már abból is meglátszik, hogy teljes érteke szerint meg tudja becsülni, mennyit ér Ausztriának ez a kiegyezés. Oh Baernreiter nem szeretné akármilyen bolond többség szeszélye kedvéért kockáztatni a kiegyezésben rejlő értéket. Inkább azt mondja: aludjunk rá egyet. Várjunk az új kiegyezésig. Ezt célozza az ő formulája, melynek azonban legkisebb hibája, hogy a többség csak ugy leszavazhatja, mint esetleg a kiegyezést. A nagyobbik hibája az, hogy amennyiben nem kalandos reménykedés Ausztria józanságának

elérkezésében, akkor merész bizakodás Magyarország józanságának elvesztésében. Mert mit jelent ez a formula? Ausztria többségének nem kell a mostani kiegyezés, az új kiegyezés azonban talán kedvére lesz. Miért? Vagy azért, hogy Ausztriának addig megjön az esze s belátja, hogy ez a kiegyezés jó neki, vagy pedig azért, hogy Magyarország addig elveszti az esztét s kínál a mainál jobb kiegyezést. Már most, ha Baernreiter csak abban bizakodik, hogy Ausztria megtalálja a jobbik esztét, ám legyen. Szeretnők, ha igaza volna. De ha abban mer bizakodni, hogy mi vesztjük el a magunk esztét s hajlandók leszünk még a mostaninál is kedvezőbb kiegyezést kínálni a mi kedves atyáinknak, hát ez kissé merész inszINUÁCIÓ volna. Több mint inszINUÁCIÓ. Betegség, amiből Baernreiter urnak csak úgy ki kell gyógyulnia, mint az osztrák többségnek a saját külön hőbortjából.

Mert lehet, hogy Ausztria nincs a mostani kiegyezéstől elragadtatva. Minden lehetséges. De mi sem vagyunk tőle elragadtatva. Ugy érezzük, hogy amit a fogyasztási adók átutalásában kivitünk, az csak egy világos joggalanság megszüntetése. Ezekhez az adókhoz Isten és ember előtt jogunk volt. Ugy érezzük továbbá, hogy mikor a közös bank merőben osztrák intézményből kissé közeledett a dualisztikus jelleghez, s egy kicsit már magyar is: megint csak egy régi joggalanság szűnt meg, de nem is egészen. Még most is messze vagyunk a paritástól. S mégis mekkora árat adtuk az egyensúly méltányos helyreállításának: az őrlési forgalom megszüntetésében, a kvótában és egyebekben? S most még föltehesse valaki rólunk, hogy a kiegyezést visszacsinaljuk? Hogy esetleg még meg is tetejezzük egynémely jóval? Hogy az új kiegyezésben Ausztria többségének étvágyához mérjük majd az áldozatkészségünket? No akkor ez a nagy darab Magyarország mind-

járt meg is változtathatná a nevét Lipótmezőre. Akkor itt csupa bolond szaladgálna, ha ugyan nem kötéltre való gazember. Azt a reménységet tehát bizvást kikapcsolhatja Baernreiter ur a maga ábrándozásaiból, hogy a halasztás már azért is jó lehet, mert hátha az új kiegyezés kedvesebb lesz az osztrák többségnek. Az új kiegyezés talán lesz olyan, mint a mostani, de jobb — már tudniillik osztrák szempontból jobb — sohasem lesz. Se most, se később. Soha. Ha pedig így van, akkor a Baernreiter ur formulája némi módosításra szorul. Nem úgy hangzik az helyesen, hogy a mostani kiegyezésnek nem volna többsége a Reichsrathban. *Semmi-féle* kiegyezésnek sem volna többsége. Mert az új kiegyezésben, ha lesz valami változás, az nem lehet a mi rovásunkra s ilyenformán az osztrák többségnek aligha lesz kedvesebb, mint a mostani. Ha ezt a mostanit nem fogadja el, bizony az újat se inkább. Mit ér tehát akkor a Baernreiter formulája s az egész halasztás? Semmit. Pillanatnyi expediens lehet, hogy a Reichsrath ne árulja el nagyon is hamar az ostobaságát, hanem várjon egy kicsit, ugy is elég hamar ki fog az sülni. De hogy igazi expediens lehessen, ahhoz két elképzelhetetlen eshetőség közül az egyiknek be kellene következnie: vagy Ausztria találna meg az esztét, vagy Magyarország vesztené el a magáét.

Valamit mégis bizonyít a Baernreiter formulája. Azt, hogy Ausztria hajtja a vizet a gazdasági különválás malmára. Ugy látszik, ha szavazásra kerülne a sor, a Reichsrath többsége már most is megtenné az önálló vámterület híveinek azt a kis szivességet, hogy leszavazná a kiegyezést. S ezt akarja Baernreiter megakadályozni, vagy legalább is elhalasztani. Kívánunk neki sok szerencsét, mert amint a dolgok állanak, sok szerencsére lesz is szüksége. Teljes rokonszenvvel kísér-

TÁRCA.

A kísértet.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: *Tormay Cécile.*

... Hát csakugyan meghalt szegény Julie tante!... Hosszan néztem ki az ősi kődbe... Hát csakugyan meghalt szegény! Es mentől jobban leereszkedett az alkony a vigasztalan tájra, annál inkább élni kezdett lelkemben az ő emléke. Szegény öreg néni, hányszor hívta a halált, vajjon hogy nézett most a szemébe?...

Még mindig ott álltam az ablaknál és bámultam ki a kőbe vesző csupasz fákra, amelyek alatt mint megannyi haldokló emlék reszketett meg néha a tavalyi lomb... Régi dolgok jutottak eszembe, mintha csak egy ódon könyvben lapoztam volna, amelynek minden lapját Julie tanteről írták tele: egy arany-szegélyes, csatos könyvecsékben, amelyikbe kevesen pillantottak. Mindjárt a legelső oldalon, ugy, ahogy hajdan szokták, ott volt az ő képe, ódivatú finom rajzoska, olyan pontos, hogy meglátni rajta keskeny arcának minden barázdáját, hófehér haját, mélyen fekvő szeméit, melyek olyan sötéten, fénytelenül bámultak olykor órák-hosszant maguk elé, s a furcsa öreg gyűrűket ujjain...

Magam előtt láttam ebben a pereben Julie tanteot, olyan világosan, mint régen gyermekkoromban, mikor leküldtek hozzá nyaralni s heteken át voltam vele együtt. Jól emlékezem, nap-nap után ott fogadott bennünket a zöld szalóban, amelyik olyan kopott volt, mint az egész háza, mert nem igazítottatták ő semmit a lakásban.

— Minek, hisz csak talán meghalok nemsokára! — szokta volt mondani, — kitar, amíg én élek. — És azután élt tovább, azt hiszem, túlélte a butorait. Közülünk is, akik ott játszottunk a téri déli körül, meghalt már egy-kettő; elköltözött Clementina, az öreg komorna is, akit Bécsből hozott magával vagy hatvan év előtt, s ki az utolsó időkben már mankón vitte be a tantanak a se-lyemrojtos szivárványszínű shawlt, de azért nem fogadott helyette mást: ugy is meghalok nemsokára!

A koesis, az inas, mind csupa remegő fejű aggastyán volt, a parádés lovaknak pedig ugy járt az oldaluk, mint két régi harmonika s azt hiszem, nem láttak egyik szemükre sem.

Mi gyerekek azért mégis nagyon szerettünk a Julie tante kastélyában lenni; senki sem parancsolt, miénk volt az egész határ s napestig állt a haneurozás. Csak alkonyat előtt kellett bemenni hozzá a zöld szalóba. Ott ült mindig a pamlag sarkában, kulesos kosárája mellette állt a földön s kezei tétlenül heverték ölében. Mozdulatlanul nézett maga elé, mintha várt volna valakit s talán, hogy el ne mulassza a látogatót, talán azért nem fogott egész nap semmihez. Sehogy sem tudtam én megérteni, miért ül olyan esendesen, várakozóan, mikor rajtuk kívül nem jött ide soha senki. Nem is halandó vendég lehetett az, akire ő várt. Emlékezem, hogy gyűlölte az embereket és a zajt. E világban egyedül csak a gyerekeket szerette igazán, minket, a parasztok, a koldusok gyermekeit s ha ugy alkonyatkor körülte ültünk, nem egyszer láttam mosolyogni. Szeretett velünk beszélgetni, kicsiny gondjaink érdekelték, szívesen hallgatta, ha játékaikról meséltünk és ő maga is gyönyörű meséket mondott nekünk. Oh, a Julie tante meséi voltak a legszebbek, amiket életemben hallottam.

Ösmerte ő a tündérek és törpék büvös birodalmát, a rótszakállu óriások hazáját az operenciás tengeren túl s a habléányok kristálypalotáit a két vizek mélyén. Minderről tudott Julie tante regélni, olyan szépen, hogy elhallgattuk volna akár reggelig. De mikor lassan elsötétült a zöld szalón s a nagy, elhanyagolt parkra ráborultak az est árnyai és ő nem láthatta többé az összebuvo gyermekfejeket, akkor egyszerre halkabb lett szava s egymásután meghalatta meséjében a legszebb, a legboldogabb tündérkirálynőket... Körülötte a sötétben esendesen sirdogáltunk és Julie tante csak annyit mondott még:

— Ne sírjatok gyermekeim, jó azoknak, akik fiatalon halnak meg!...

Évről évre, mint a nyár az öreg park mohos fái közé, mi is visszatértünk Julie tante ódon kastélyába és ő változatlanul ült a zöld kanapé sarkában még mindig. Csak ugy nem változtatott helyet, mint a kis secretaire, melyen emberemlékezet óta nem irtak, vagy akár a nagy karosszék az ablak előtt. Epp ugy láttuk viszont, mint ahogy őszszel elhagytuk, mintha nem mozdult volna azóta. Csak az area lett ráncosabb és a meséi szomorubbak, regéiben most már mindenkinek meg kellett halnia... Vontatottan, egykedvűen mesélt a tündérelőnyök életéről, de szinte örömmel mondta el haláluk történetét, valósággal gyönyörűsége telt benne.

Még néhány év és a százasodó fák a rácsos ablakok előtt egészen összeborultak s immár örökös főlhomály derengett a zöld szalóban. A kulesos kosárában megrozsásodtak a használatlan kulesok s Julie tante, mintha fogyni kezdett volna a kanapé sarkából. Amennyivel megnőttünk mi, annyival lett kisebb a tante, azt hiszem, most már egy gyermekkoporsóban is elfér szegény;

jük az ő törekvését, hogy a gazdasági kiegyezés életét meghosszabbítsa, de ha szívtelen-ségnek bélyegeznék is Baernreiter, leplezetlenül meg kell vallanunk, hogy minden borzalom és kétségbeesés nélkül tekintünk a végzetes pillanat elé, mikor a rettenetes katasztrófa már nem lesz elhárítható s a gazdasági kapcsolat meghal. Mi talán még nem sajnálunk tőle egy rokonszenves sírfeliratot, de amennyire az ország hangulatát ismerjük, az szívtelenebb. Kitélik tőle, hogy a gazdasági hid kipróbálásánál a krónikából kölcsönzi a szavakat. S hogy is van az a krónikában? A hidat akarják kipróbálni? Állítsatok rá negyvenezer anyóst. Ha kibírja a hid: jó. Ha nem bírja ki: még jobb. — No, megmondjuk röviden, hogy a Baernreiter aggodalmát itt Magyarországon reményteljesen ápolgatják. S nem is kevesen...

BELFÖLD.

A miniszterelnök Bécsben. Bécsből táviratozzák: Széll Kálmán miniszterelnök és Darányi Ignác földművelésügyi miniszter ma délután, Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter ma este, ide érkeztek. Széll Kálmán miniszterelnök ma délután a magyar miniszteriumban hosszabb ideig értekezett gróf Gobuchowski közös külügyminiszterrel, majd Kállay Béni közös pénzügyminisztert látogatta meg. Holnap dében ő ielcsége magánkihallgatáson fogadja a miniszterelnököt, aki ezután holnap Ferdinánd, Lajos Viktor, Lipót Sal-vador és Rainer főhercegnél és Mária Terézia főhercegnésszónál, holnapután Ferenc Ferdinánd főhercegnél tiszteleg az újév alkalmából.

Széll Kálmán miniszterelnök ma bankgassei szállásán, a magyar miniszterium épületében, a köz-élet számos kitűnőségének látogatását fogadta.

A bosnyák vasutak. A Keleti Értesítő tegnap azt jelentette, hogy a kereskedelemügyi miniszter legközelebb benyújtja a bosnyák vasutak építésére vonatkozó törvényjavaslatot. Erre vonatkozólag a Budapesti Tudósító azt írja, hogy ez a hír illetékes helyről szer-zett értesülése szerint tévedésben alapszik, mert első sorban a bosnyák vasutak kérdése még nincs abban a stádiumban, hogy arról törvényjavaslat volna elő-terjeszhető, másodsorban pedig a törvényjavaslatokat annak idején nem a kereskedelmi miniszter, hanem a miniszterelnök fogja az országgyűlés elé terjeszteni.

Lemondás. Gróf Erdődy Gyula országgyűlési képviselő bejelentette a herceggprímásnak, hogy a romániai autonómiai kerületben viselt mandátumáról lemond. Az egyházmegyei hatóság a napokban megteszi

pedig úgy mondják, valamikor magas és karesu volt s olyan szép, mint azok a tündérelányok, kikről annyit meséltek. Ugy is élt ott abban a kastélyban, mint valaminő mesebeli várban, egyedül, elhagyatottan. Csak mi látogattuk s közülünk is minden nyáron elmaradt egy-egy gyerek, lassan-lassan kinttünk a vakációból. Én jártam el a leghűségesebben hozzá s csak most pár év előtt volt, hogy utolszor üldögéltünk együtt a zöld szalónban. Julie tante mesélt és sóhajtozott épp úgy, mint az elmúlt jó időkben s nem fíradt béle minderegy megismételni, hogy szeretne meghalni! Ez a régi mondása ekkor már valósággal a szavajárása volt.

Nem voltam többé gyerek én sem s az első szerelem tavaszi víhara útjárta a lelkemet. Byroni világfájdalommal bolyongtam az ódon park be-gyepesedett utain, hol hajdan annyit haneurozunk és jelentősen börtintottam, valahányszor a tante mondogatni kezdte, hogy szeretne meghalni. Én is meg akartam halni akkortájt s mivel az öreg inas bizalmasan elárulta nekem, hogy aki három gyertyát éget szobájában, az hamarosan a más-világra költözik, tehát mint kellemes öngyilkos-kosságot alkalmaztam ezt a csalihatatlan mód-szert és regényes mosolylyal raktam minden este három égő gyertyát az asztalomra.

A tante észrevehette buskomorsóghat s figyelmesen nézett rám mindannyiszor, ha az ő szava járására börtintottam. Talán bizony nem tetszett neki az a gondolat, hogy én is meg akarok halni! Egy napon azután nem állhatta tovább, türelmetlenül kérdezte:

— Ugyan mit börtintatsz minderegyre?

— Ah, Julie tante, most értem, hogy ha az ember nem gyerek többé, akkor... akkor sziveseb-

ben hal meg! — Amint kimondtam, szinte megbor-zongott a hátam attól a gondolattól, hogy szavamnál fog valaki. Nem, szó nincs róla, még sem akar-tam én komolyan meghalni. Isten örizzen, de azért nem árultam el magamat, konokul állítottam továbbra is, hogy ostrom a tante kívánságát.

— Nagyon fiatal vagy te még, — sóhajtá a néni, — nem értesz te semmit, azt csak mi öregek értjük.

Hosszasan hallgattunk... és azután azon az estén mondta el nekem Julie tante utolsó meséjét: a saját történetét. Egyszerű, mindennapi történet volt ez, ki tudja, hány asszonynak a története.

A tante hihetetlenül őszintén szölt, soha sem tudtam magamnak megmagyarázni, hogy mi indította őt egy ilyen nyílt vallomásra. Beszélt gyermekkoráról, első szerelméről s mindez úgy hasonlított az én élményeimhez. Edes Istenem, nagyjából, de egyformán éljük le mi emberek az életünket!... Azután szinte kérkedve mondta el, milyen szép volt ő egyszer, hogyan ünnepelelték s hogy három várnagyere szölt a táncra. Ki hitte volna, hogy Julie tante valamikor táncolni is tudott; én még azt is alig képzeltem el addig, hogy egyáltalában mozgott ő, aki, mióta visszaemlékeztem, mindig úgy ált a zöld pamlag sarkában, mintha oda lett volna növe.

Mialatt beszélt, valósággal tűzbe jött s rólam időnkint egészen megfeledkezett; csak önmagának mesélt úgy, ahogy bizonynyal sokszor tette a magányos téli estéken. Néha szinte elhalt a hangja. S én egy árva szót sem értettem az egészéből.

... Körülöttünk leszállt az alkony, a park elaludt zöld lombjai alatt s a tante még mindig

A délafrikai szabadságharc.

London, január 7.

Lord Kitchener jelenté Pretóriából tegnapról: Wellington ezredes ütközetet vívott Delarey és Stenkamp kommandóival Naauwport mellett (Transvaal). Az ellenséget kényszerítették, hogy északnyugat felé visszavonuljon. Az angolok vesztesége még nem ismeretes. A boerok orvosi elismerik, hogy az ő részükön husz ember elesett, vagy megebesült és Dupreez parancsnok fogságba jutott.

Heilbronnól érkezett sebesültek jelentik, hogy egy 120 főnyi csapat, mely Knox csapatához tartozott, Lindley közelében egy tulnyomó számú boer csapattal

ütközetbe keveredett. Laing alezredes két tiszt és 15 katona elesett, két tiszt és 20 ember megebesült.

London, január 7.

A londoni hadügyminisztérium újabb statisztikát tett közzé az angolok délafrikai veszteségeiről. E kimutatás szerint az angolok összes vesztesége 51.635 emberre rug. A háború logisztikájában jelensége az, hogy az angol seregek igen gyakran tették le a fegyvert és adták meg magukat. November elejéig 7500 ember tette le a fegyvert a boerok kezébe. A Dewets-dorpnál fogságba kerültek ebbe nincsenek bele számítva.

Fokváros, január 7.

A bennszülötteknek még meg nem erősített jelentése szerint 100 ember keresztül ment Ciamwillaim kerületen és Malmesbury felé vonult. Bizonytalan, vajjon ezek a boerok bennszülött farmerok voltak-e.

A kínai bonyodalom.

London, január 7.

A Timesnak jelentik tegnapról Pekingből: Egy császári ediktumban, melyet Csang-Csi-Csung kívánságára bocsátottak ki, Csing és Li-Hung-Csung felhívának, hogy a követek közös jegyzékének aláírását halasszák el, míg e jegyzék 5., 7., 8. és 9. cikkei módosítva nem lesznek. A kínai meghatalmazottak azt válaszolták, hogy lehetetlen a már császári szankcióval megadott hozzájárulást visszavonni. A meghatalmazottak kijelentik, hogy Csang-Csi-Csung tetszőlása ellenére elvannak határozva, hogy a zárójegyzéknyelvet aláírják és a császári pecsétet alá teszik.

London, január 7.

A Timesnak jelentik Pekingből tegnapról: A pétervári kínai követ felhatalmazást kapott, hogy tegyen erőfeszítéseket az orosz-kínai egyezmény revíziójának kieszközölésére. Ugyanannak a lapnak jelentik Sanghaiból e hó 5-éről: Uchtomski herceg holnap Európába utazik, miután misszióját sikerrel befejezte.

London, január 7.

Standardnak jelentik Sanghaiból tegnapról: Singaauri kínai jelentések szerint Tungusziang 14,000 főnyi seregében Kujenesau mellett, a Kansu-tartományban lázadás tört ki.

London, január 7.

A politikai körök még folyvást rendkívül izgatottak az orosz-kínai egyezmény miatt. Az Observer azt írja, hogy ez az egyezmény ellenkezik a német-angol egyezmények harmadik szakaszával, amely Németországnak és Angliának megadja azt a jogot, hogy Oroszágnak efféle akciója ellen tiltakozzék.

Berlin, január 7.

A hadsereg hivatalos lapjában császári rendelet jelent meg, mely katonai levelek közzétételére vonatkozik

mesélt, — szinte fájdalmasan beszélt az esküvő-jéről. Nem mondta ki ugyan, de azért mégis éreztem, hogy nem szerette a férjét, bár úgy látszik, eleinte vígan élte mellette napjait. Egy bál volt az egész fiataláság, közben pedig, — amint kivettem, — nem ért rá sem gondolkodni, sem szeretni. Szeretni! . . . de megölés egyszer mintha mondtott volna ilyesvalamit, bár olyan halkán mondta, hogy nem voltam egészen bizonyos benne. Azután össze-vissza nagy boldogságról és sok szenvedésről, egy elviselhetetlen kettős életéről beszélt s egy végzetes óráról, mikor mindennek vége lett.

— De az idő jó volt, — sóhajtá bánatosan, — meggyógyított; megint a régi lettem, csak a lelkem feledett el nevetni. Ekkor még szép voltam, a férjem nem bírt elhagyni; mellette, de nem vele éltem hát tovább az életemet. Mindenki csodált, ünnepelelt s én mégis elégedetlenkedtem, mert üres, zajtalan volt a ház. Szerettem volna, ha egyetlen nagy szerelmemnek emléke marad, — de nekem soha sem volt gyermekem... Kétségbeesett sóvárgás fogott el... Nem fogom hát soha viszonlatni gyermekeimben az ifjúságomat, nincs senkim, aki folytassa az érzéseimet, gondolataimat; tudtam, hogy nyomtalanul kell eltűnnöm a világból, mert csak azok az emberek halnak meg igazán, akiknek nincsen gyermekük... És a szépségem... az sem fog tovább élni senkiben. Ez volt a legelviselhetlenebb gondolatom... ha megvénülök, csunya, öreg talállok lenni, nem fogja tudni senki, hogy ki voltam régen, nem fogják a gyermekeim arcában felismerni az én szépségemet... Eddig soh'sem jutott eszembe komolyan, hogy én is megvénülhetek... csak most kezdtem ezzel foglalkozni. Valósággal üldö-

A Budapesti Napló minden előfizetője biztosítva van balesetből eredő halál, vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

E szerint csak olyan leveleket lehet közzétenni, melyeket előbb a hadügyminiszterhez, vagy a tengerészeti hivatal fejéhez benyújtottak s melyeknek közzétételét ott megengedték.

HIREK.

Budapest, január 6.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** December 31-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásukkal a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Kihallgatás.** A király ő felsége tegnap Bécsben *Bülow* német és *Rosen* svéd katonai attasékat kihallgatáson fogadta.

— **Vilmos császár betegsége.** *Berlín*-ből táviratozták: A német császár meghült s orvosai tanácsára a mai napot szobájában töltötte.

— **A pápa a Péter-templomban.** *Rómából* táviratozták, hogy a pápa tegnap a nagy hidegben is lement a Péter-templomba, hogy jelen legyen a Vízkeresztkor szokásos szertartásokon. Az istentiszteletre ötvenegyetemet adtak ki s a templom zsúfolva volt hallgatókkal, akik a pápát viharos ovációkban részécsítették. A szent atya nagyon fáradtnak látszott.

— **Turóc megye magyarosodik.** Turóc vármegyében még csak tíz-tizenöt évvel ezelőtt is győngy lánban állott a magyarság. Azóta azonban nagyot változott a helyzet. A magyarság hódít a tótok között, dacára a nagy erőfeszítésnek, amit a tót sajtó kifejt arra, hogy már esirájában elfojtson minden olyan törekvést, ami a magyar nyelv és a hazafias gondolkodás terjedésének kedvez. A most folyó népszámlálásnál alig akad a fiatal nemzedékből egy is, aki azt ne vallaná, hogy a magyar nyelvet is bírja és ma már olyan helyeken, ahol ezelőtt tíz-tizenöt évvel még ismeretlen volt a magyar szó, ma magyar műkedvelői színelőadásokat rendeznek, mindig sürűbben és a közönségnek szinte bálumalors részvéte mellett, úgy, hogy a hallgatók nagy száma rendszeren künnreked. Jó részüket van ez örvendetes jelenségben az egyre szaporodó állami iskoláknak és azok intézőjének, Berecz Gyula királyi tanfelügyelőnek, akinek eredményes működéséről e hó 12-én tűzik mellé a Ferenc József-rend lovagkeresztjét a vármegye közigazgatási ülésén.

— **Újságiról koronaképviselő.** *Belgrádi* levelezőnk írja, hogy *Sándor* szerb király *Csurcsics* Ivánt, a *Beogradszki Novine* szerkesztőjét és a belgrádi újságírók egyesületének elnökét a skupstinába kinevezte koronaképviselővé. A kitüntetés méltó embert ért s nekünk annál kedvesebb, mert *Csurcsics* egyike azoknak az európai stílusú szerb újságíróknak, akik szívesen ápolják a szerb-magyar barátságot.

zött, gyötört ez a gondolat, árnyékok vetett az életemre és ebben az árnyékban nőtt nagyra egy félelmes rém, amelyik kérelhetetlenül közeledett. Még messze volt, én szólni akartam előre, de nem lehetett, majdnem észrevétlenül jött közelebb napról-napra. Fájdalmas szorongás fogott el, félni kezdtem az évektől, amelyek jönni fognak, elvesztettem az önbizalmamat. Remegve gondoltam arra, hogy valaki más is meg találja látni az én kísértetem — nem mertem több emberek közé menni. Mikor pedig az első ősz szálát megláttam a hajamban, oh gyermekek, akkor kezdtem el haldokolni, akkor érte legelőször arcomat a kísértet lehelt. Már éreztem magam mögött, már hallottam lépteit... Ki tudja, holnap tán a szemembe néz.

Itt elhallgatott a tante, azután kisvártatva megaódon folytatta:

— Es a holnap is eljött, utólért a kísértet, éreztem, hogy felém hajlik, hogy sulya alatt megörnyedek, nem jártam már emelt fővel az emberek között. A rém ezután nem hagyott el többet, soha sem lehettem egyedül; rám vetette árnyát, velem volt, ha feküdni mentem, a párnámra hajtotta le a fejét, velem kelt fel reggel, mellettem ült az asztalnál, elkísért sétáimra s a fülemben süttögt, ha olvastam vagy másokkal beszéltem... Egy napon azután megláttam egész valóságában — az arcába pillantottam. Elémbe tolt az ábrázatát, mikor a tükörbe néztem. Olyan rémület fogott el, hogy napokig nem mozdultam ki a szobából, nem mertem kimenni a napvilágra, behúztam az ablakfüggönyöket és sirtam keservesen.

— Mindent meg lehet szokni e világon, csak egy szép asszony nem tudja megszokni soha, hogy megöregedett. Kétségbeesetten küzdöttem

— **Megdorgált püspök.** *Jeglics* herceg-püspök az ő laibachi rezidenciájából veszedelmes mennyköveket szórta részben a hadseregére, részben a Habsburg-ház őseire, ami legálább is arra mutat, hogy a püspöki rezidenciában serény adagokban mérik az izzást. *Jeglics* herceg-püspök egyik káplánja a minap a szószerken a legfelelősebb színekkel füstötte a katonák életmódját, úgy, hogy a tisztikar az istentisztelet után éles szavakkal kikelt a káplán ellen. A herceg-püspök továbbá legújabb pásztorlevelében igen *becsmérlően* nyilatkozott *II. József* császárról. *Báró Heim* tartományi főnök mind a két eset miatt mély sajnálatát fejezte ki a herceg-püspöknek, úgy tudjuk, a bécsi kormány rendelete.

— **Krüger betegsége.** *Hágából* táviratozták, hogy noha az orvosok konstátálták, hogy *Krüger* betegsége egészen normális lefolyása van, a beteg nagy gyengesége mégis aggodalmat kelt. *Krüger* néhány nap óta nem fogadhat látogatót.

— **Az egyetemi beírások kezdete.** A budapesti tudományegyetemen ma kezdődtek a második félévre szóló beírások. Mivel az egyetemi polgárok nagy része a karácsonyi ünnepek óta a vidéken van, ma bizony nem nagy tolongás volt az egyetemen. A csekély számú jelentkezővel hamarosan végeztek a dékáni és kvesturái hivatalok. A beíratkozás ezután nap-nap után nehezebb lesz, mivel minden egyetemi hallgatónak személynél kell jelentkeznie. A beírások január 19-ikén érnek véget.

— **Áthelyezett ezredék.** *Bécsből* jelentik, hogy a király elrendelte, hogy a 25. gyalogezrednek vezérkarát és két zászlóalját *Bécsből* *Losonca*, a 15. huszárezredet *Bécsből* *Gyöngyösré*, illetőleg *Miskolcra* és ugyanennek az ezrednek két zászlóalját *Egerből* *Bécsbe* helyezték át.

— **Anarchisták a király palotájában.** *Brüsszelben* három anarchista látogatást akart tenni a királynál. Csak hogy kissé zajosan kopogtattak be. A palota hátsó részén álló örököt támadták meg s meg is sebesítették őket, mielőtt még azoknak módjukban lett volna a fegyverüket használni. Csak segítségért kiabáltak. Erre előrohant az egész őrség s a szolgaszemélyzet is. A késői vendégeket azonban már nem foghatták el, mert elszaladtak. Az eset nagy izgalmat keltett a városban s mindenki meg van győződve arról, hogy a három vakmerő ember csak anarchista lehet.

— **Megintett egyetemi hallgatók.** A múlt év szeptemberében a radikális egyetemi ifjak pártja három vezérérfiát az egyetemről a tanács félévre kiiltotta. A közoktatásügyi miniszter, akehez az ifjak az ítélet ellen fellebeztek, az ítéletet feloldotta és új vizsgálót rendelt el. *Ponori Theresia* Emil prorektor ma hirdette ki *Weiler* Ernő és *Silberstein* Ötös Leó előtt a tanács új ítéletét, melynek értelmében mind a ketten *tanácsai dorgatórium*ban részesültek.

— **Harmincöt fok Celsius.** *Mármaroszigetről* jelentik, hogy ott tegnap a hőmérő *huszonöt* fokra szállt alá Celsius szerint. Ennél is nagyobb hideget jelentenek *Kőrösmező*ről, ahol *harmincöt* foknyi volt a

az idő ellen, megakartam menteni azt a keveset, amin még volt; ha már nem menekülhettem a könyörtelen kísértet elől, legalább fel akartam tartóztatni utjában, megállítani egy percre!... Hiába, az idő eljárt!...

Julie tante süttögtva beszélt, könnyek reszketek a hangjában:

— Soh' sem felejttem el azt a nyári reggelt, mikor egyszer a toillettem előtt ültem s a komornám véletlenül félrehúta az ablakfüggönyt. Ragyogó napfény öntölte be a szobát és a tündöklő világosságban hosszú idő után újból tisztán láttam arcomat egy tükörben. Elkialtottam magamat, befödtem szememet, de már későn volt, mert, oh gyermekek, a rém nem állt többé mögöttem, bennem volt, én magam voltam a kísértet — megvénültem.

— És e nap óta várom a halált. Minek is élek tovább, én, akit senki sem ösmer s aki önmagamam sem ösmerem; de jól van ez így, maga az élet, ez az őrség szoktatja meg velünk bölcsen a halál gondolatát: az őrség, amely elől nincs más menekülés. Teher vagyok másoknak és sajátmagamnak; látod gyermekek, ezért hívom reggeltől késő estig, ezért várom a halált...

... Hát csakugyan meghalt szegény Julie tante!... Hosszan néztem ki az ősi kőbe... Hát csakugyan meghalt szegény! Oh hányszor hívta, hogy várta a halált s mily szomorúan mondta el nekem a történetét. Belepillantottam a lelkébe és mégis olyan megfoghatatlan ő nekem. Talán majd csak akkor fogom Julie tanteot megérteni, ha az évek tovaszálltak az én fejem felett is s egy napon az alkony óráiban meglátom az ő kísértetét...

hideg. Az egész megyében befagytak a folyók s nagy hideg váltotta fel az előzől napokon át tartott havazást.

— **Fotografus a háremben.** Egy párisi fotografus *Konstantinápolyban* telepedett meg s mindenféle módokat kiesztelt arra, hogy olyan képeket készíthessen, amilyen még nem került ki fotografus masinából. Török asszonyt akart fotografálni, asszonyt, akit az urán kívül nem szabad látni más férfi embernek. A lehetetlen tervet eleintén csak mosolyogták a nagyszakállú pasák, még bosszankodtak is egy kicsit, hogy mi nem jut eszébe a gyaur kutyának. Akkor aztán olyan elhatározásra jutott a francia, ami előtt meg kellett hajolnia a hitükre büszke oszmánoknak. A gyaur kutyá áttért a török vallásra s Mahomed nyilvánvaló rendelkezésére alávettette magát mindazoknak a szertartásoknak is, amelyek a vallás cserét végérvényessé teszik s hogy ezek között a szertartások között némely apró kellemetlenségek is vannak, az még csak nemesebb tette a proféta igazhitű hiveinek szemében a francia elhatározását s maga a szultán volt az első, aki méltányolta a most már szintén igazhitű fotografusban a mohamedánust és bendegette a háremébe a masinájával egyetemben. Azóta vigan folyik a fotografálás. A hárem hölgyeinek végtelenül tetszik ez az új játék s a nagy unalomban valóssággal megváltás az, hogy most már két férfiert kell öltözködni, föleleomázni magukat. Az egyik a szultán, a másik a fotografus. S mosolygni is kettőre kell, szóval a fényképezés majdnem olyan pontos tényező ebben az asszony-birodalomban, mint maga a felségs ur. Ahogy elterjedt a városban a híre annak, hogy kicsoda reformot becsatott be a hárembe a szultán, minden asszony fotografát követelt magának és a nagyszakállú pasák, bégek egymással versenyezve futnak a fotografus után, hogy csak jöjjön. Fotografus nélkül hiányos most már az élet. A képek persze csak a legszorosabban vett házi használatra készülnek. Elajándékozni egyet se szabad, nehogy még egy idegen férfi szemé elé kerüljön a hárem féltékenyen őrzött titka. Arra azonban nem gondolnak a jámbor igazhitűek, hogy az üveglap a fotografusnál marad s arról aztán annyi képet lehet csinálni, amennyi tetszik s ha jól megszedege már magát az élelmes francia, majd hazamegy és nemskára mindnyáján gyönyörködhetünk azokban a gyönyörű asszonyokban, akiket féltékenyen elrejt mindenféle férfi-pillantás elől a török.

— **A szikláshegyek varázslója.** Ezen a néven ismerik Amerikaszerbe azt a *Testa* Miklóst, aki a villamoság terén tett fölfedezéseivel még *Edison* is tulzárnyalta. *Testa* Miklós most tért vissza hazájába, miután kilenc hónapot töltött a szikláshegyek közt épült laboratoriumában, ahol főleg az elektromos erőnek drótnélküli átvitelével kísérletezett. Ezen a szinte mesébe illő problémán kívül a drótnélküli tengerentúli telegrafálással is foglalkozott *Testa* s olyan fölfedezéseket fejték kiáltásba, melyek egész kulturéletünket meg fogják változtatni.

A szikláshegyek varázslóját kutatásai meggyőzték arról, hogy a föld tömegében állandóan vannak elektromos hullámok, melyek segítségével a villamos jeleket a föld bármely pontjára lehet közvetíteni. Természetesen bizonyos készülékek szükségesek ehhez az átvitelhez, melyeknek tökéletesítése óriási veszedelmekkel jár. A laboratorium kísérletezés közben többször kigyulladt s csak hosszas tanulmányok után tudta *Testa* úgy tökéletesíteni a készülékeket, hogy veszély nélkül ötven millió volt feszíté erővel, tehát 110 000 lóerővel dolgozhatott. Munkájával több mint száz láb hosszú villamos szikrákat tudott előállítani.

Mіндеzeneken kívül *Testa* olyan ölledezés birtokába jutott, amelynek esodait csak úgy érthetjük, ha a varázsló saját szavait hallgatjuk meg. — Ugy hiszem — mondja *Testa*, hogy csak a teljes vaksággal megvert ember gondolja azt, hogy csakis a mi földünkön élnek intelligens lények. En olyan tökélyre emeltem gépeimet, hogy azok a *Marson* levő érzékeny készülékekre, telefonikus, vagy telegrafikus készülékekre hatni képesek volnának. Általában azt hiszem, hogy itt az ideje, hogy az elektrotechnikusok a csillagászkhoz csatlakozzanak.

— **Házasság.** *Pártos* Gyula okleveles gépészmérnök, máv. fűtőházi főnök Úszögön, e hó 15-én vezeti oltárhoz *Preisch* Emma kasszonyt Lévan.

— **Iskolai ösztöndíjak.** Az egyetemen, valamint a főváros és az ország középiskoláiban az idén is egész sereg állami s különféle alapítványi ösztöndíjra hirdettek pályázatot. A kérvények benyújtásának határideje január 10—15-ike között jár le. Az egyetemek rektorai és az iskolák igazgatói a kérvényeket fölterjesztik a közoktatásügyi miniszterhez, aki márciusban fog dönteni az ösztöndíjak sorsa fölött.

A Mannheimi Biztosító-társaság balesetből eredő halál és teljes rokkantság esetére 2000 koronát, illetőleg a rokkantság mértékének megfelelő összeget biztosít a Budapesti Napló előfizetőinek.

— **Hét óra.** Reggel hét órakor még szürke, olmos köd üli meg az utcát. Egy pár nehéz szekér döcög a pályaudvarok felé. A lovak meg-meg-cusznak a havas kőveken s a kocsis piros, hidegtől dagadt kezével alig bírja a gyeplőt. Állatnak, embernek egyformán keserves idő...

A gyalogjárón egy pár apró emberke lép-csod, nagyokat lehelnek szájakcsákból s minden öt-hat lépésnél megállnak, hogy apró kezükkel melengessék pirosra csipett füleket. Iskolába siető gyermekek ezek, akik ilyen korán tanulják meg azt, hogy hét órakor még csak a barokkat s a szegénysorsú iskolás gyermekeket hatják végig a főváros utcáin.

A jószívű emberek pedig, mint mindig, most is mozgalmat indítottak. A jőzsefvárosi első számú iskolázók megkérte a tanácsot, hogy a kisdudókat nyitassák ki már reggel hét órakor, hogy a szegény gyerekek hadd menjen oda melegedni addig, amíg a kultura áldásait ontani kezdik az iskolában. A keresnek rendeltetést a vége, azaz a tanács megengedte a melegedést. Most pedig a kisdudóokra panasz van. Az, hogy nem tartják be pontosan a rendeletet. Egy félórával később nyitják ki a melegedő szobát s a kis, fázó emberkének odakünn az utcán kicsordul a köny a szemükből a nagy hideg miatt. A szolgál urak, úgy látszik, későn ébrednek álmaikból. Talán akkor, mikor a teherhuzó állatok már kiértek a pályaudvarokhoz s letakarták őket jó meleg pokróccal, talán mire a kocsisok már megitták a melengető két decit, talán mire egy pár gyerekmellbe már beleültek a halál férgerei s a kis tüdőök szörnyű gyulladások miatt már élesen zihálnak?...

— **A lovagias Rigó Janosi.** Rigó Janosi még mindig csendes boldogságban éli napjait Chimay hercegnővel Cairóban. Közül egy esztendeje, hogy halála hírért költöztek, azóta pihen a babéraján. Most, úgy látszik, újra megunta a nyugalmat és szükségét érezte egy kis szenzációnak, mert egy cairói német orvost a nyíl után megveszőzött. Az orvos kicsinylően nyilatkozott Chimay hercegnő erkölcséről a kávéházi asztal mellett, mire Rigó, mikor félrehívott a sértő nyilatkozat, elküldte hozzá segédeit. Az orvos azonban úgy vélekedett, hogy a hercegnő becsületéért csak Chimay herceg kérhet elégtételt, Rigó ur nem. És megtagadott minden magyarázatot. Így történt, hogy Rigó ráesett az utcán és megverte. Különös gyönyörűséget tehetett ebben az aktív szereplésben, mert néhány esztendőre Budapesten, a Kerepesi-úton, öt korbácsolta meg a felesége. A cairói törvényszék különben csak ötven frank pénzbírságra ítélte. Enyhítő körülmények mondták a jócska felháborodást!...

— **Magánbiztosítók jótékonyága.** A magánbiztosítók országos szövetsége vasárnapi délelőtti értekezletet tartott az állásalapon kártársak felségítése céljából rendezett sorjatek-akció ügyében. A népes értekezleten küldötteikkel képviseltették magukat a notáriusok, a pénzügyi tisztviselők, a kereskedelmi alkalmazottak és a malombivatalnokok egyesülete. Róza Mihály alelnök az értekezletet megnyitván arról a sajnálatos tényről számolt be, hogy míg a vidéki kártársak részéről, az ország legtávolabbi vidékeiről is, az együttérzés és együttműködés jelei nyilatkoznak meg, addig a fővárosi kártársak körében közöny mutatkozik, mely a sorjatek sikerét kétségbe teszi. Felhívja az értekezletet indítványok tételére, hogy a némas ügy érdekében megindított akció sikerre vezessen. Az elnök felhívására számos életrevaló, praktikus indítványt terjesztettek elő a rokonegyesületek küldöttei és különös jó hatást keltett az a kijelentésük, hogy saját egyesületeik körében a leghatározottabban fel fogják karolni a sorjatek ügyét. A szövetség köszönettel vette tudomásul a kijelentéseiket. Továbbá elhatározta, hogy a kiváló közgazdasági vállalatok igazgatóságait küldöttekkel fogja felkeresni és az ügy pártfogására felkérni. A szövetség főtitkára bejelentette az értekezletnek azt a nagyfontosságú eseményt, hogy az alkalmazottak szolgálati viszonyát szabályozó új törvényjavaslat elkészült és a kereskedelmi miniszter szétküldte a javaslatot az érdekeltek testületének. A javaslat megjelenése ünnepi jelentőségű, minthogy sok részben magáévá tette a szövetség előterjesztéseit és amit belőle elfogadott, erkölcsi sikerét, jelenti a szövetség törekvéseinek. Az anyagi sikert, amelynek híján az erkölcsi siker nem tökéletes, a sorjatek eredményétől várja a szövetség. Az értekezlet elhatározta, hogy társadalmi úton nagy tevékenységet fog kifejteni a sorjatek sikere érdekében.

— **Az üzlet beoszlásáért.** Temesvárról táviratozzák, hogy Seemayer Gyula, az ottani Hét választásfejedelm tmlajdonosa az éjjel öngyilkosságot követett el. Kilenc óráig vidáman kártyázott barátaival, akik izgatottságot nem vettek észre rajta. Nyugodtan mondott nekik jó éjszakát és fölment első emeleti lakásába, ahol forgópisztolyal föbe lötte magát. Ugy találták később halva az ötvenhat éves embert. Az öngyilkosság okát nem tudják biztosan. Állítólag rosszul ment az üzlete s ez keserítette el. Mások szerint az bántotta, hogy a minap harmincezer korona értékű ékszer

veszett el a szállodában s csorba esett régi, jó hírnevén.

— **A Dunapart őrzése.** A fővárosi államrendőrségnek külön kirendeltsége van a dunai rakodópártok őrzésére. Most, hogy a Duna befagyott, a kirendeltség még szigorúban őrzi a partokat, mivel gyermekek, sőt felnőttek is rámerészkednek a jégre, résztint, hogy csuszáljanak, résztint pedig, hogy egyik oldalról a másikra jussanak. A lazán összefüggő jégtáblákon pedig életveszedelemmel jár a közlekedés; ezért a rendőrség óva int mindenkit attól, hogy a Duna jegére menjen.

— **Sarcey háza.** Sarcey, a híres francia kritikus irodalmi hagyatékát még most rendező sógora és barátja Brisson, két havi kötetekben jelentetve meg bírálati, essay-cikkeket, amelyek negyven esztendő alatt a párisi lapokban közzétették. Hét vaskos kötetre tervezik az egész hagyatékot. *Negyven év a színházak körül* a címe, eddig az első két kötet került a könyvpiacra. Minden egyéb hagyatékával a munkás férfúnak hamarabb végezhetőnek az örökösei. Csak egy földszintes ház maradt utána, arra holnapután tartják meg az árverést. Aki nevesebb ember ma Párisban, pályája kezdetén mind megfordult abban a kis földszintes házikóban, protekciót keresve a hatalmas Sarcey-nél. Amíg az alacsony dolgozószobában ott állt az íróasztal mellett az öreg oroszlán, az emberek olyan remegve léptek be a ház kapuján, mintha valami koronás ur elé mennének. Fíatal színészeknek, írónak eléllt a lélekzete. Most, hogy Sarcey elköltözött belőle, nem nagy ára lesz; mert kicsike, öreg, és a telke sem ér sokat!

— **Szeless Adorján letartóztatása.** A fővárosi rendőrség tegnap délután letartóztatta Szeless Adorjánt, az *Olasd* című hetilap szerkesztőjét, aki 1894-ben merényletet követett el a Hentzi-szobor ellen s azután külföldre szökött s csak tavaly huszvetkor tért vissza Budapestre, miután büncselekménye elévült. Most feljelentést tettek ellene főbenjáró bűnben. Vasárnap délután megjelent a rendőrségen özvegy Hadházy Józsefné magánzó és leánya, Róza Ilona s elmondták, hogy 1900. május havában Szeless Adorján náluk lakott s előtűk, valamint özvegy Róza Józsefné és Nagy Bálintné mosónő elől felségéért nyilatkozatot tett, sőt tudomásul van róla, hogy gonosz szándékok forralt a király ellen. E följelentés alapján két detektív ment Szeless Adorjának az Aréna-ut 36/a. szám alatt levő lakására s a bevadóit embert a főkapitányságra kísérte. Tóth János fogalmazó rögtön kihallgatta Szeless, aki határozottan tagadja a vádat s a följelentést bosszu művének tartja. A két nőnek ugyanis udvarolt, de mikor családja hazatért Párisból, megszakított velük minden összeköttetést. Róza Ilona azóta folyton fenyegette, sőt egyszer revolverrel akarta megtámadni. Állítása valóságának bizonyítására tanukra hivatkozott. A kihallgatás végén Szeless Adorjánt a rendőrfogalmazó előzetes letartóztatásba helyezte. Este Szeless lakásán házkutatást tartottak s egy pár könyvmatos lapot foglaltak le nála, amelyekben a Hentzi szoborról van szó. Szeless az éjszakát a főkapitányságon töltötte. Ma délelőtt átkísérték az ügyészségre, ahol Szeless védőjének, dr. Visontai Somát nevezte meg. Visontai Soma ma délelőtt beszélt védelemmel Puscarú vizsgálati előtti. Szeless Adorján a vizsgálóbírónak is azt mondta, hogy a följelentésnek nincs alapja s a vád rágalom. Nem sérlette meg szóval sem a király személyét, annál kevésbé tört az életére. A följelentés erre vonatkozólag azt mondta, hogy Szeless bécsi emberekkel szövetkezett a király élete ellen. A fogoly koholmányának mondja mindent, ami majd ki fog derülni, mert a bécsi rendőrséget értesítették a dolgról s ki fogják hallgatni a megnevezett embereket.

— **Halálozás.** Turtarebesi Terchessy József e hó 6-án 27 éves korában Budapesten meghalt. Friedmann Vilmos gépezetmérnök, a máv. főmérnöke, e hó 5-én 54 éves korában Budapesten meghalt.

Göndöcs Istvánné, született Papp Mária, Göndöcs Istvánnak az erzsébetvárosi piúbia templom karnagyának felesége, életének 37-ik évében Budapesten elhunyt.

— **A Dunáról.** A földművelésügyi minisztérium vizrajzi osztályához érkezett jelentések szerint a hideg idő az egész országban megátáskoz a folyók tükre. A ma érkezett jelentések szerint a Duna ma reggel több helyütt beállt. Így Strudemőll, Budapestnél egészen váog. A fővárosban csupán a Rudas-fürdő-től, az összekötő hidig szabad a Duna, amelynek tükre tüneméred vadkaca, vad ud, szársa tanáznak. A jég Passautól Linzig zálik és Strudent kivéve megy a jég nagy lassúsággal. Bécsben, Komáromban, Paksnál is zárlas van, míg Baján szilárdan áll a jégtömeg. A többi helyeken egész Orsováig zárlas van. A megállt jég rohamos áradást eredményezett, még pedig Budapesten tegnap óta 12 centiméternyivel emelkedett

a víz s mai magassága 80 centiméter. Nagyobb az emelkedés Bajánál ahol egy nap alatt 43 centimétert aradt. A melékfolyók közül a Vág, Rába, az alsó részen, Szamos, mind a báron Kőrös, Bodrog, Maros, Temes, Béga, a Tisza be van fagyva. Az egész Tisza szakaszán a jég szilárdan állva 13—15 centiméternyi jégburokkal van ellátva. A Száva is zárlak, ami igen ritka jelenség s arra már évtizedek óta nincsen példa, tekintve délen való fekvését.

— **Élegetések.** *Blitzböl* táviratozzák, hogy egy fabarakkban, ahol hét munkás aludt, tegnap éjjel tűz ütött ki. A munkások lefekvés előtt a kályhában tüzet gyújtottak, azután ittas állapotban elaludtak. Valószínű, hogy a kályhából kipattant egy szikra s az gyújtotta meg a többi készült házikót. Mind a hét munkás odágett.

(x) **Dr. Kovács kézpasztája** (csakis félhold-alaku védjeggyel valódi) 3 nap alatt minden kezét gyöngyözdé és lehérré varázsol. Egy tégely 60 kr. Főraktár: dr. Kovács gyógyszerháza Budapest, Gyár-utca 17. Megjelenet „Toilet-tükök“ kívánatra ingyen.

(x) **Klub-koresolyak.** Kertész Tódornál.

(x) **Kérjünk mindenütt Emke-gyujtót!**

(x) **Ezer és ezer embernek adták vissza** már elvesztett hitet egészségüket a Pserhoffer J. vér-tisztító labdaccai, amelyek olyan betegségeknek is segítettek, melyeknek más szer már nem használhatott.

Lukács Béla öngyilkos.

Budapest, január 7.

A magyar nemzet babérokat szerzett a párisi világtárlaton. Ezekre a babérokra egy holt-tetem zuhant ma: a Lukács Béla holtteteme. Ime, ez a váratlan és fájdalmas epilógus zárja le párisi sikereinknek aktáit.

Ugy tudjuk, a minisztertanács nemrég alapította meg azoknak a névsort, akiket a párisi diadal kivívásában való közreműködésükért kitüntetésre óhajtt felfégenek ajánlani. S talán ugyanabban az órában, amikor ez a névsor a felsége elé került, alakult ki egy másik epilógus, amely megdöbbentően szomorú és szivetrázóan tragikus: Lukács Béla öngyilkossága.

Ma este történt a szörnyű eset. Egy feldult lelkű ember az est ködös homályában nekiment a Dunának. Valami nagy bánata lehetett, valami szörnyű bántás érinthette szívét, valami elől úgy érezte, hogy el kell menekülnie, el innen a földről, el imádott családjá köréből, a maga okozta halálba. Hogy lelkének sulyegene egy idő óta meg volt biltvenne, ezt fájó bizonyossággal tudták barátai. De remélték, hogy a baj muló lesz, hogy feldult idegzete rendbe jó ismét s visszatér megint ki-pihent és meggyógyultan a közeselekvés mezejére. Am azt nem sejtette senki, hogy az a ború, amely lelkén ült, az öngyilkosság szándékának lassu érlelődése volt.

Hogyan is sejtettek volna ilyesmit? Hiszen Magyarország példátlan foku győzelmet aratott a világtárlaton; s a diadal érdemének országrésze a Lukács Béla zajtalan, szorgos, odaadó és becsületes munkájának volt az eredménye. Evezek át minden becsvágyát és minden munkabírását ennek a célnak szentelte. Számítgatott, szervegetett, buzdított és fáradozott a maga lelkiismeretes, eszűdes, szerény és serény modorában. És törekvésein rajta volt az Isten áldása. A világ közeliismerésében ragyogó sikert vívott ki nemzetének, mely bizalommal és szeretettel látta őt ama nagy vállalkozás élen.

Es miáltal ez a győzelem a közvélemény hálás elismerését biztosította neki, Lukács Béla azalatt az öngyilkosság gondolatával tépelődött.

Betegnek hitték csak, pedig már halott volt; lelkében már ott fészkelte a végzetes akarat, amelyet ma este hajtott végre.

Kinos probléma vetődik fel e nagyérdemű, önzetlen és becsületes ember életén halálával. Mi bontotta meg idegeit? Lelkének nyugalma mi dulta szét? Az a buskomorság, amely rajta ült, miből eredhetett? S ha téboly volt, ami a halálba kergette, ez a sötét örület milyen forrásból fakadt?

A biztosítás kiterjed minden oly balesetre, amely akár otthon, akár utkösbén, kocsin, hajón, vasúton, hadgyakorlaton történik és halált, vagy rokkantságot okoz.

Ezek a kérdések merülnek fel Lukács Béla ravatalánál. A közvélemény meleg részvétellel s őszinte fájdalommal fogja a gyászhirot fogadni. Hálás kegyeletet fog a halott iránt tanusítani, aki mintha daczból eselekedte volna meg, hogy akik ünnepelni akarták sikereiért, azokkal most megsirattatja magát.

Azokra a kérdésekre talán majd megjö a válasz. De egyet már most el kell mondanunk. *Semmi léha gyanakvás ne közeledjék e holttest felé. Munkája épp oly tiszta, becsületes és önzetelen volt, mint amilyen fényes a sikere.*

A rábizott közbizalommal gondosan, hűen, sőt fukarul sáfárkodott. A maga vagyonából bőségesen áldozott, hogy a nemzet közbizalma által ráruházott hivatást eredményesen teljesítse.

A maga lelkiismerete vádat nem emelhetett ellene. Ezt be fogják bizonyítani a tények e becsületes, derék ember felől, aki most már a mennyi birok itélőszéke előtt áll.

Nyugtalanosága, lelkeinek gyöttrődései, az örütelig fokozott gondjai máshonnan származhattak. Hogy honnan, azt ő maga nem fogja már elmondani. Titkát elvitte magával a hullámsírba. S profán kíváncsiság hiába kotorászna holttestem körül. A néma ajkáról kél-e szemrehányás és ha kél, kik ellen, ezzel ne faggassuk a szegény áldozatot.

Sírassuk meg. Ennyit megérdemelt hazájától.

A tragikum.

Lukács Béla kormánybiztos működését az egész idő alatt csupán egyetlen kellemetlen incidens zavarta meg. A bizalom teljes mértékét élvezte mindenünnen: a kormány részéről éppúgy, mint a kiállítók és saját tisztviselői részéről. Rá is szolgált busásan erre a feltétlen bizalomra. Eletének két sarkalatos elve volt: puritánság az erkölcsökben, fáradhatatlanság és lelkiismeretesség a munkában.

Párisban az óriási munkahalmazt e két elvre támaszkodva intézte el. Más államok kormánybiztosai csupán szorgalom tekintetében vetélkedtek, fényűzés tekintetében éppenséggel nem. Dolgozott hajnalról éjfélig: ez volt az ő luxusa. A reprezentációra esakis akkor költött, ha ünnepi alkalom szorította rá. De ilyenkor is fukarodott az állam pénzével és bőven adta ki a magát.

Es mégis akadt kellemetlen incidens. Gyánu merült fel a kormánybiztoságnak egy alkalmazottja ellen, aki a kormánybiztosághoz benyújtott számlák ellenőrzésével volt megbízva. A gyánu az volt, hogy ez az alkalmazott tilos módon összejátszik a számlák benyújtóival, följelentés is történt ebben az ügyben, még pedig névtelen. És nem Lukács Bélánál magánál, hanem a kereskedelmi miniszterinél, amely tudomást adott róla a kormánybiztoságnak. A tisztakezü, kezelésének kifogástalanságára féltékeny kormánybiztos azonnal vizsgálatot indított. Az eredményt nem ismerjük, de annyit tudunk, hogy az illető egynégy akkortájt, noha a feljelentés állításai nem voltak ellene bebizonyíthatók, beadta lemondását.

Erről az ügyről a lefolyt nyáron egy budapesti hetilap kimerítő tudósítást is közölt, amely megtámadta a kormánybiztoság egész működését és ennek több előkelő tisztviselőjét is. Ugyanabban az időben a minisztérium egy magasrangú hivatalnok Párisban járva, tüzetes érdeklődést mutatott a kormánybiztoság működése iránt. Meg is győződött a terjesztett gyánu alaptalanságáról. Ez a koincidencia a névtelen följelentés és a hírlapi támadás között vetette nyilván a lelki ziláltság első magvait Lukács Béla kedélyébe. Megtámadottnak érezte munkálkodásának reputációját, s gondolkodásához hozzátapadt az a félelem, hogy meg talál rendülni a beléje helyezett bizalom.

Sietve elhagyta Páris s ámulást keltő körülmények között hírtelen Budapesten temett. Utimálha nélkül érkezett meg és alig pár krajcár készpénz volt nála. Ugy látszott, mintha párisi íróasztala mellől egyenesen hazasietett volna.

Aggódó családjának faggatásaira fáradt, zavaros feleleteket adott. Ő maga mondta magát lelki betegnek s azt kérte, hogy helyezték el valami csendes helyre, ahol megpihenhetne. Habi-

tusa határozottan buskomorságra vallott. Szófukar volt, tespedt, egykedvű. Megbetegedésének, hírtelen hazaérkezésének híre kelt akkor, de a saját kiméletesen hallgatott, gyors felgyógyulásában reménykedve. Családjá Margitligetbe vitte, egy Pomáz mellett levő sanatóriumba. Ott töltötte életének utolsó heteit. Szomorú, csöndes szemlélődésben.

Karácsony előtt haza kívánczolt, mert a Therézianumból az ünnepekre hazatérő egyetlen fiával együtt kívánt lenni. Óhaját a család természetesen teljesítette. Gyermekét szeretettel ölelte keblére a beteglelkű apa. Csöndes otthonukban reménykedve ápolgatták Lukács Bélát az övei. Mintha a családi tűzhely körül lefoszlott volna a lelkeről a borulat: derültebb lett és beszédesebb.

Újév után a gyermek visszament Bécsbe. Ugy látszik, ezt a választ várta csak be a boldogtalan apa. Miután visszoulta gyermekét, elment meghalni.

Ma délután hajtotta végre szándékát. A sötét elhaláozás nyilván már hónapok óta lappangott benne.

Az öngyilkosság.

Lukács Béla volt kereskedelmi miniszter, mikor Párisból hazajött, a Margitszigetre ment lakni, majd a Vaskovics-féle hidegvízgyógyintézetbe költözött, innét pedig a birtokára, *Zalathára* ment. Mikor visszajött, a budai, Disz-tér 4-ik szám alatt lévő lakásáról, családjával együtt az István főherceg-szálló első emeletére költözött és családja mintegy hat héttel ezelőtt vitte Pomázra, a Martiny-féle intézetbe. Dr. Martiny idegyógyintézete Pomáz legszebb helyén fekszik, nagy, árnyas kert közepén; teljesen modern intézet, ahol a beteg embernek megvolt minden kényelme.

Családjá kiülönös gondjaiba ajánlotta dr. Martynak a beteg embert, aki állandóan rendkívül izgatott volt. Folyton sötét gondolatok gyötörték s nem egyszer tett célzást arra, hogy öngyilkossá lesz. Hozzá tartozói nagyon gyakran felkeresték a gyógyintézetben és vigasztalni igyekeztek a beteget; ő azonban sokszor keserűen jegyezte meg:

— Nem lesz én belőlem ép ember már soha többé!

A utóbbi pár nap alatt feltűnően izgatott volt. Dr. Martiny meghagyta az intézet személyzetének, hogy nagyon vigyázzanak Lukács Bélára, nehogy valami kárt tegyen magában. Az egyik ápolónak nem volt egyéb gondja mint hogy minden lépését, minden mozdulátát figyelemmel kísérje a betegnek. Izgatott állapotából arra következtettek, hogy ott az intézetben tesz kárt magában, arra azonban — úgy látszik — senki sem gondolt, hogy odahagyja az intézetet s úgy követi el az öngyilkosságot.

Ma reggel kilenc óra tájban két föl Lukács Béla a pomázi gyógyintézetben s miután megregelezett, egyet sétát a kertben, majd ismét szobájába ment s ott izgatottan járkált föl s alá egész délelőtt. Az ápoló, aki felügyeletével meg volt bízva, tizenkét óra tájban ebédért ment s úgy látszik, ezt az időt használta fel Lukács Béla arra, hogy feltűnés nélkül elhagyhassa az intézetet. Nem is vette észre távozását az intézetben senki jó ideig.

Egyszer azonban az ápoló — úgy egy óra tájban — visszament a szobájába s nem találta ott. Kereste mindentelő az intézetben, azonban nem volt sehol. Kétségbeesetten szaladt dr. Martinyhoz:

— Tanár ur, a Lukács kegyelmes ur eltűnt az intézetből, nem találom sehol sem!

Keresték mindenütt, mert azt hitték, hogy az intézet valamelyik félreeső helyén öngyilkossá lett, de hiába volt a legszorgosabb kutatás, nem akadt nyomára sem Lukács Bélának.

Ekkor az intézetüljárónos a pomázi helyi érdekű vasut állomására küldött valakit, hogy megtudja, nem utazott-e be Lukács Béla a fővárosba s ott azt a választ kapta, hogy látták az állomáson.

Lukács Béla azalatt, amíg az intézetben mindenfelő keresték, bejött a fővárosba. A 12 óra 9 perckor induló vonatra ült fel s másodosztályú jegyet váltott. Egy óra 16 perckor érkezett meg a Pálffy-térre a vonat. Hogy ettől az időtől fogva mit csinált Lukács Béla a fővárosban, azt nem tudja senki.

Délután fél öt órakor ugrott a Dunába a Ferenc József-hidról. A Csepel-rakparton ebben az időtájban *Újecz* János rendőr állott posztpon. A rendőr látta az idősebb kinezési urat, amint ahídra ment. Feltűnően izgatott volt; szemmel tartotta. Habozás nélkül ment Lukács Béla körülbelül száz lépésnyire a

hídon s azután hírtelen elhatározással a korláthoz lépett s átvette magát — bele a zajló Dunába. A Duna jege ugyanis a Ferenc József-hídon alól még zajlik, de csak kevés jégdarab uszálk a vizen, mert a hídon felül megállott a jég.

A rendőr látta az ugrást s látta elmerülni a halálra szánt embert a fagyos hullámokban. Két tüzöltő jött éppen arra a Csepel rakparton, ezeket szöli-totta meg:

— Oldjuk el hamar ezt a csónakot, egy ember a Dunába ugrott.

A két tüzöltő hamarosan csónakba szállt. E közben a víz felvetette a testet s a hullámok lassan vitték az összekötő-híd felé. A két tüzöltő nemsokára közelébe ért a tesnek; kötelelet dobta rá s úgy huzták ki a partra.

Ezalatt nagy embertömég gyűlt egybe a Csepel-rakparton, ahol hamarosan fekhelyet készítettek a vízből kifogott embernek s hozzáfogtak az élesztéséhez. A rendőr telefonon hívta a mentőket, akik pár peró alatt megérkeztek s mindent megkísérlettek, hogy életre hozzák, de hiábavaló volt minden kísérlet, nem volt benne már az életnek egy szikrája sem.

Eddig még mindig, mint ismeretlen embert kezelték a boldogtalan s holttestét bevitték a dunai kapitányság helyiségébe, ahol átkutatták a zsebeit, de semmiféle írást nem találtak benne, amiből kilétére következtethettek volna.

A dunai kerületi kapitányságtól telefonon értesítették a központi ügyeletet, *Bérczy* Béla rendőrkapitányt a dologról. *Bérczy* kapitány már tudott Lukács Béla eltűnéséről, mert dr. Martiny délután két órakor táviratilag tudatta a főkapitánysággal, hogy Lukács Béla elhagyta az intézetét. Kerestette is már mindenfelé a fővárosban a detektivekkel, de ezek nem találták sehol.

Amikor jelentették neki, hogy egy idősebb uri ember holttestét fogták ki a Dunából, az volt az első kérdése:

— Hogy néz ki a holttest?

Megadták neki a személyleírást, mire *Bérczy* kapitány rögtön felismerte, hogy más nem lehet az öngyilkos, mint *Lukács* Béla, a volt kereskedelmi miniszter.

Bérczy kapitány *Varjassy* Béla rendőrtisztviselőt és dr. *Várady* László ügyeletes rendőrorvost küldte ki a dunai kapitánysághoz, hogy agnoszkálják a holttestet. Nem volt nehéz dolog, mindkettő ismerte az öngyilkost s hivatalosan is konstatálták, hogy a volt kereskedelmi miniszter lett öngyilkossá.

A holttestet egyelőre ott hagyták a dunai kerületi kapitányságnál s azután a rendőrség az öngyilkos családját értesítette kiméletesen a szomorú esetről.

Körülbelül nyolc órára járt már az idő, amikor a rendőrség kiküldöttje megjelent a budai Disz-tér 4-ik szám alatt lévő lakásban s a kegyelmes asszonyt értesítette arról, hogy férje a Dunába ugrott s holtan huzták ki a habokból. Elképze'hető a boldogtalan uri asszony kétségbeesése, amint megtudta a szomorú valót.

A holttestet fél tizig hagyták a dunai kapitányságnál s ekkor koporsóba tették és kivitték a törvényesül orvostani intézetbe. Itt úgy bántak vele, mint más közönséges halandó holttestével s az ór még csak nem is tudta, hogy kinek a holttestét vette át s kinek adta a 26-os számot, ami annyit jelent, hogy a huszonhatodik holttest ebben az esztendőben, ami a bonctani intézet halottaskamarájába került.

Éjjel fél tizenegykor egy gyászba öltözött, szomorú asszony jelent meg az Üllői-ut végén lévő bonctani intézetben. *Lukács* Béláné, született *Gajzágó* Fatime volt, az öngyilkos felesége, aki *Hegedűs* János honvéd főorvosorvos társaságában kereste fel a szomorú helyet.

Lukács Béla holttestét keresték s az ór rámutatott a legujjabbon odavitt holttestre. A kegyelmes asszony sírva borult rá meghalt férjére, odatérdelt mellé és sokáig buzgón imádkozott. Kísérője alig tudta elvinni a szomorú helyről.

A rendőri sajtóiroda az esetről a következő jelentést adta ki:

Újecz János 1106. számú rendőr, aki a Csepel rakparton állott őrszemen, ma délután 1/5-kor látta, hogy egy öreg, uri kinezési ember a Ferenc József hidról levette magát a Dunába, hol telbukása után a víz — felszínen tartva — vitte tovább, kimentésére a IX. kerületi tűzörség két tüzöltője egy csónakot bocsátott a vízre, és kötelek segítségével a vízből kihuzták az öngyilkos hulláját. Felélesztésére a rendőr a mentőket kizöli-totta, de ezek csupán a halált kostalhatták. A hullát a dunai kerületi kapitánysághoz vitték, ahol *Varjassy* Béla ügyeletes

rendőrtisztviselő, dr. Várady László rendőrorvos megállapították, hogy az illető Lukács Béla volt kereskedelmi magyar királyi miniszter. Rubáiban egy drb. sárga bőrpénztárca, 3 drb. tíz forintos, 1 drb. 5 forintos, 4 drb. ezüst korona, 4 drb. 20 filléres, 1 drb. 5 filléres, 8 drb. 2 filléres, 2 drb. fehér zsebkendő L. B. monogrammal, 1 zsebkés, 2 drb. ércíró, 1 kulcs, 1 szemüveg zsinórral s egy Pomázról Budapestre szóló, mai keleti II. osztályú vasúti jegy találtott.

Életrajz.

Lukács Béla 1847-ben Zalathán született, ahol családja az 1848-iki katasztrófa alkalmával az oláhok által megöltet; ő maga csodás véletlen folytán menekült meg. A középsőiskolákat Gyulafehérvárról, a jogot Budapesten hallgatta. Korán irodalmi térre lépett több szépirodalmi művekkel, később komolyabb katonai, történelmi, de kivált pénzügyi, adózási és nemzetgazdasági tanulmányokkal foglalkozott. Egyik nagyobb pénzügyi munkáját a magyar tudományos akadémiára a nagy jutalomban részesítette. Néhány évig az állami számvéviszénél és a magyar kir. pénzügyminisztériumnál hivataloskodott, közvetlenül Kerkápoly pénzügyminiszter mellett, ki fontos munkákat bízott rá s többször fontosabb tárgyalások alkalmával Bécsbe vitte. 1872-ben képviselővé választatván, a pénzügyminisztériumban viselt állásáról lemondott. Mint képviselő, tagja volt a Ghyezy-féle adóügyi bizottságnak 1874-ben, s azóta a pénzügyi bizottság tagja volt. Mint képviselő szerkesztette egy ideig a *Közlelemény* című lapot. A magyar államvasutak újjászervezésekor *Tolnay* helyébe igazgatóvá nevezetvén ki, mandátumáról és több pénzintézetnél viselt állásáról lemondott. Baross Gábor miniszterrel kinevezése után a közmunka- és közlekedésügyi minisztérium államtitkárává, Baross halála után pedig kereskedelemügyi miniszterrel nevezetett ki. 1895-ben a Wekerle-kabinet lemondása alkalmával szintén megvált tisztségéről. Maros-Vásárhely sz. kir. város I. kerületét képviselte, 1896-ban kormánybiztossá nevezetett ki az 1900-iki párisi világiállítás magyar osztályának rendezésére. Előbb Hunyadmegye, most Budapest székesőváros és Alsófehérmegye törvényhatósági bizottságának tagja; diszpolgára Maros-vásárhely, Gyulafehérvár, Erzsébetváros sz. kir. városoknak és Tiszaföldvár községnek. Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulatnak és az Országos Magyar Iparegyesületnek tiszteletbeli tagja volt. Birta az I. oszt. vaskorona-rendet, az orosz császári fehér-sas-rend és a szerb kir. Takova-rend nagykeresztjét. Tagja volt az erdélyi róm. kath. status-gyűlésnek is.

A jégtáblák közt...

Valaki vergődik, kapaszkodik a jégtáblák közt a Dunán, a Ferenc József-híd alatt. A halált kereste s most az életért viaskodik, — élni, élni akar. A parton estefelé jár az idő, észreveszik a jégtáblák közt a szegény embert. De ki kockáztatja az életét? A jég elsodorja a vakmerőt, aki segítségére siet az életuntknak...

A valaki pedig az óriás erejével a part felé tart a jégtáblák között. Közben jönnek a tüzoltók, mentők és kötéllé mennek a jég közé. Kihozzák a partra az életuntat.

Körülállják az emberek.

- Szép ember.
- Javakorában van.
- Nézzék meg a zsebeit!

Egy rendőr kotortás a zsebekben s talál egy vasúti jegyet. Aztán fölfedez egy monogramot:

L. B.

— Ki lehet? — találgatják.

És senki sem ismeri meg.

— Meghalt már szegény — mondják a pesti parton a munkanélküliek...

A rendőrségről pedig megjön az első hír ebben a formában:

Izgalmas jelenet játszódott le ma délután 5 óra után az Elevátor környékén. A Ferenc-József hídról a Dunába vetette magát egy ember, de nem merült el, hanem a jéghegy vízben jajveszteltes a pesti parthoz uszolt, amelyet most jégkéreg vesz körül. A szerencsétlen itt a jégtáblákba kapaszkodott s itt tartotta fenn magát. Természetesen senki sem mert a még laza jégmezőre menni s így a IX. kerületi tüzoltókat hívták segítségül. Ezek közül azután néhányan kötelekkel megerősítve a veszedelmes helyre mentek, s az életuntat ki is húzták a partra, ahol már várták őket a kivonult mentők. Az illetőben még volt élet s dacára a rögtön alkalmazott orvosi segítségnek, rövid pár perc múlva ki-

adta lelkét. Mintegy 55–60 évesnek látszik s fehérmémben L. B. monogrammal látható. Zsebei-ben a mai nappal jelzett Pomázról szóló helyiérdekű vasúti jegyet találtak, ami arra enged következtetni, hogy az illető odaválo. Holttestét a boncoló-intézetbe vitték.

Ismeretlen: 26.

Éjfél felé jár az idő. Künn, a külváros tözsomszedságában, egy lélek se jár. Hallgatag és mogorva a nagy vörös épület, a hold éppen rásüt a homlokára és tündökölnék a zuzmarás betük: Törvényszéki Orvostani Intézet. A téglák vigyorgnak, hogy ők erősebbek, mint az ember. Az ember tehetetlen és fekete kocsin hozzák valamennyit.

A kapus alszik. A felesége nyitja ki a hatalmas, vasrácsos kaput. Almosan motyog.

— Valami urféle lehetett. De nem tudom kicsoda. A harmadik ajtónál a hulláőr tudja talán. Aludni megy a nőnike.

A harmadik ajtónál megjelenik a hullák őrzője. Didereg szegény, ő is az ágyból kelt föl.

— Tíz óra után hozták a halottat. Most már tudom, hogy kegyelmes ur. Bizonyos Lukács Béla nevezetű. Derék, szálás ember. Láttam a képét az újságban, mikor a párisi kiállításról írtak és mégse ismertem meg, hogy a nedves, jeges ruhájában behozták, azon veszesen, ahogy a Dunából kifogták. A kocsis se ismerte, a rendőr se, hát megadtam neki a lábszámát és beirtam a hivatalos könyvembe, hogy ismeretlen. A huszonhatodik halott ebben az esztendőben. A lábszámmal végeztem; lefeküdtem aludni. Alig telt el egy félóra, jött egy kocsis. Kiszállt belőle egy katonatiszt, meg egy urasszony.

— Hol fekszik Lukács Béla kegyelmes ur? — kérdezte a katona.

— A kegyelmes ur?

— Igen. Akit a Dunából fogtak ki.

Az ur asszony zokogott. A katonatiszt vezetete.

— A kegyelmes ur lesz a huszonhatos.

És odavezette az éjszakai látogatókat a huszonhatos ismeretlenhez. Takaró volt rajta végesvégig. A kegyelmes asszony levette a takarót.

Egyetlenegy gázláng piszkolt a kísérteties ürességben. A többi terem tele, ebben csak ez az egy holttest. Mellette a kegyelmes asszony, a kísérlője s a hulláőr. Nedves és összefagyott a halott ruhája. A kegyelmes asszony letérdel mellé, sir és imádkozik. Tíz percig egy szó se hallatszik.

— Menjünk — szól a katonatiszt.

A látogatók elmennek.

— Letakartam újra holttestet, a kegyelmes urat. Nem is tudom megérteni, hogy nem ismer meg. Pedig láttam sokszor az arcaképét...

Aludni megy az ő.

Segítség a szegényeknek.

Budapest, január 7.

A köznyomor enyhítésére megindított akció egybekapcsolja az egész országot. Mulatságokat, előadásokat rendeznek a szegények fölsegítésére s a szerény gyűjtés folyik mindenfelé. A hatóságok is sorompóba lépnek, a főváros szerdai közgyűlésén tárgyalja a tanácsnak a közmunkákról szóló előterjesztést.

A Podmaniczky-utcai kenyérszító-boltnak tegnap 9950 adag kenyeret osztottak ki.

A kenyérszító-bolt javára ma 36 K. 90 ft kaptunk. A nyitrai kenyérszító intézmény javára 10 K-t kaptunk. Az adományokat rendeltetési helyükre juttatjuk. Az egyes adományok a következők: *Kivovits* Károly fodrász 2 K., *Buday* Zádorné (Budapest) 4 K., az *Egyesült Villamosági r. t. gépszerező és manipuláció-osztálya* 15 K. 40 ft., *V. D.* (Marosvásárhely) 4 K., *Várady* Margit a Magyar Királyi Opera kitűnő művésznője 10 K., *H. M.* (Budapest) 2 K.

Kivovits Károly fodrász a következő megható sorokkal kíséri adományát:

Vasárnap délután egy barátommal, eltérve rendszer szokásunktól, pénzre kártyáztunk, mit máskor csak babra szoktunk játszani. Tegnap ugy 1 K. 26 fillért nyertem, ezt kiegészítem tőlem teltőleg 2 koronára és elődöm példáját követve, kérem tekintetesen szerkesztő urat, sziveskedjék ezt a csekélységet a Podmaniczky-utcai kenyérszító-boltnak beküldeni.

Szép levélben jelent be *G—ly L—s* pincér az 610 koronás adományát, amelyet a nyitrai kenyérszító boltnak szánt. A derék pincér levele így hangzik:

A *Budapesti Napló* folyó hó 6-ikán megjelent számában, olvastam, hogy a főváros emberbará-

tainak példáját követve. Nyitra is megalakították a kenyérszító boltot, a jószívű emberek áldozatkész adakozásából. S én mint a fővárosban munkában lévő nyitrai lakos, csekély kis jövedelmemből a nálammal még szegényebbek kenyeréhez tiz koronával járulok hozzá, mivel sok ott is az éhezés és aki hamar ad az kétszer ad. Kérném nagyságos főszerkesztő urat, hogy ezen csekély kis összeget a *Budapesti Napló* útján rendeltetési helyére juttatni kegyeskedjék. Fölbuzdulnak bizonyára majd Nyitra város és környékének gazdag földbirtokosai, óriási vagyonnal rendelkező főurai is, s akkor Nyitra a szegények ingyenes kenyere a téli hónapok alatt állandóvá fog válni. Az éhezők hála-lobása az ezek urához száll, hogy megadta nekünk is a mindennapi kenyérünket!

Kelt Budapest, 1901. január 7.

Maradok a Nagyságos főszerkesztő urnak alázatos szolgálja

G—ly L—s,
pincér.

A kenyérszító-bolt javára még a következő adományok folytak be: *K. P.* 30 K., *Kende* Tivadar 20 K., *Hirsch* József Lajos 25 K., dr. *Jeina* Emil 10 K., *Kohn* Bódog 10 K., *Baumgarten* Zsigmond 10 K., *Brák* Jakab gyűjtése 147 K. 14 fillér. *Brák* Jakab gyűjtéséhez a cs. kir. szab. trieszti ált. biztosító társulat (Assicurazioni Generali) magyarországi vezérigényőségének tisztviselői járultak hozzá.

A VI. VII. kerületi kereskedők tegnap tartott gyűlésükön elhatározták, hogy a munkanélküliek nyomorának enyhítésére népiünnepélyt rendeznek. A részletek megállapítása céljából ötven tagú bizottságot bűdtek ki, amelynek élén a két kerület legtekintélyesebb kereskedői és nagyiparosai állanak. A befolyó jövedelmet a fővárosi tanács útján az egyes szak-egyesületek vezetőikéinek adják át, amelyek azt az inséges munkanélküliek közt osztják.

Fregoli a Somossy-féle orreumban január hó 10-én, (csütörtökön) délután 1/4 órakor a térvárosi jótékonyági egyesület javára külön előadást rendez. A jótékony célra való tekintettel tényes műsort állított össze a derék művész. Jegyek erre az előadásra minden órában kaphatók a *Somossy-mulató* pénztáránál, a térvárosi-kaszinóban (VI. Andrassy-ut 39) és a térvárosi társaságban (VI. Andrassy-ut és Csengery-utca sarkán).

A lipótvárosi külterki kör szombaton kezdte meg *Bruck* Károlyy kávéházulajdonos adományából az éhez iskolagyerekek között az ebédkiosztást. *Réhegyi* Iván iskolaigazgató intézetéből 67 fűeska kapott meleg ebédet a kör helyiségében. Ez első kiosztás alkalmából *Balassa* Jenő, a gyermekek *Basa bácsija*, és *Gyöngyi* Jolánka, *Gyöngyi* Izso leánykaja intézett néhány szót a gyerekekhez és az összegyűlt közönséghez. E beszédek hatása alatt a jótékony célra újabb 150 korona gyűlt össze, úgy, hogy a körnek immár 600 koronára rugó összeg áll rendelkezésére. Ebből két külterki elemi iskolába 50–50 gyermek kap az egész télen át meleg ebédet, a mai naptól kezdve. Ily módon a kör 150 gyermeket lát el naponta meleg étellel.

Az első budapesti sűtemény-kihordók önképző és segélyző köre kétszáz egész kenyeret oszt ki a szűkalkodó munkanélküliek között. A kiosztás négy-szerre történik. Ötven egész kenyeret e hó 9-én, szerdán délután 3 órától esti 9 óráig osztják ki a kör helyiségében (Kecskeméti-féle vendéglő, Hunyady-tér és Vörösmarty-utca sarkán). Az erről szóló utalványokat a budapesti munkaközvetítő intézet bélyegzőjével és az igazgató aláírásával kell elátni.

Nagyvárad, január 7.

Az ingyen kenyér dolgában nagy értekezlet volt *Balyovszky* polgármester elnöke alatt. Az értekezlet elhatározta, hogy társadalmi uton gyűjtést indít az ingyen kenyérnek az egész télen át való állandosítása végett. Báró *Königswarder* Herman a kisszántói, nagyszántói, kerek és gyapjú szegények közt 6000 koronát osztott ki.

VIDÉK.

— (Földmívelő munkások kongresszusa.) *Hódmező-Vásárhelyről* jelentik: A földmívelő munkások közül azok, akik független szocialistáknak nevezik magukat, tegnap és ma tartották meg országos kongresszusokat, amelyen az Alföldről 77 megbízott vett részt. A kongresszus *Repák* János és *Sipos* Bálint elnöke alatt tanácskozott a kiszáradt helyzetéről, szövetkezek alakításáról, a munkástervezény módosításáról, a cseleddégyről szervezkedésről stb. A kongresszuson alig száz ember volt jelen. A nemzetközilek távol tartották magukat. A rendre *Hadaay* főkapitány vigyázott, de beavatkozásra nem volt szükség.

— (Olesó munkáslakások.) *Pozsonyból* táviratozók: A városi közgyűlés elhatározta, hogy 420.000 koronáért olesó munkáslakásokra való tiz házat épít.

Ujjonnan belépő előfizetőink tüstént megkapják az ingyenes biztosítási kötvényt.

SZÍNHÁZ, ZENE.

A Nemzeti Színház ideiglenes szállása.

Budapest, január 7.

Egyik este megjelenő újság hosszú cikkelyben foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy a Nemzeti Színház hol fogja tölteni azt a két esztendőt, amely a mostani épület lebontása és az új palota felépítése között van. Ertesülései során, előadván egy csomó adattal együtt, hogy a Nemzeti Színház intendatúrája és a Magyar Színház r.-t. igazgatósága közt tárgyalások folynak a Magyar Színház kibérlése iránt, egyben megtámadja ezért a tervét a Nemzeti Színház intendánsát és igazgatóját.

Nincs módunkban, s azt hisszük, senkinek sincs módjában ellenőrizni este megjelenő lap-társunk adatainak hitelességét, amelyek láthatólag a Magyar Színház Részvénytársaság egyik bizalmas igazgatósági üléséről származnak, a doglogban azonban van egy pozitív állításunk és egy-két pozitív értesülésünk nekünk is.

Pozitív állításunk az, hogy a Nemzeti Színház abban a közeli időben, amikor hajléktalanná lesz, nem szüntetheti be előadásait: játsszania kell valahol, akár vendégként változtatva előadásainak színhelyét, mint legutóbb a Theatre Français, akár egy helyen állandó bérlőként megtelepedve. Az első módzat kétségtelenül a rosszabb, nemesak azért, mert ezzel a színház igazán hajléktalanná lesz, közönsége tőle elszökik, hanem azért is, mert az egyetlen e célra kínálkozó hely: az Opera, térvizsgálva és akusztikájával egyenesen ellensége a Nemzeti Színház előadásainak. Marad tehát a második módzat-bérlőként behurcolkodni valamely arra alkalmas színházi helyiségbe. És itt következnek pozitív értesüléseink.

Igenis tudjuk, hogy a Nemzeti Színház tárgyalta ez értelemben mindenféle alkalmas helyiség tulajdonosával. Egy ideig szó volt a Vigsszínházról is, majd a Somossy-mulatóról, amely a legalkalmasabbnak mutatkozott a színház céljaira, de ezek a tárgyalások több okból meghiusultak. Az Uránia-színház kombinációja a színház s főleg a színpad parányi volta miatt alig jöhetett számba.

Ekkor — a legutóbbi időben — tartotta meg a Magyar Színház részvénytársasága idei közgyűlést, amelyet a részvényeseknek egy bizalmas értekezlet előzött meg. Ezen az értekezleten az érdeklő részvényesek arra a megállapodásra jutottak, hogy a fenyegető eső elől csak a színház bérbeadásával menekülhetnek meg olyanformán, ha a Magyar Színház vállalkozónak adják bérbe olyan hosszú időre, hogy a vállalkozó előlegbe adhassa azt az összeget, amelyvel a részvénytársaság be nem táblázott adósságait törlesztheti. E határozatot eljuttatták olyan emberek tudomására, akik vállalkozhattak a színház kibérlésére.

Nem tudjuk, mennyiben áll a Nemzeti Színház és a Magyar Színház között tárgyalások dolga, de ha vannak alkudozások, azoknak csak ez az ajánlat lehet az alapja. Kívánjuk, hogy sikerre vezessenek. Kívánjuk pedig nemesak azért, mert erre a két hajléktalanná esztendőre tisztességes, az adott viszonyok közt a legjobb szállásul a Magyar Színház kínálkozik a Nemzetinek, hanem azért is, mert a Nemzeti Színház éppen ezzel az akciójával megmenti a Magyar Színház lételetét, biztosítja a Részvénytársaságot, szegény emberek összeadott pénzét, az összeomlás elől. Hogy a Magyar Színház tagjait a Nemzeti Színház sem jogaikban, sem existenciájukban háborgatni nem fogja, ezt csak természetesen tartjuk.

Az esti lap közleményének eddig csak értelmével és szándékával foglalkoztunk; ténybeli valóságát támadja meg azonban a következő nyilatkozat, amelyet a Magyar Színház Részvénytársaság elnökének aláírásával vettünk:

A Magyar Szó ma esti számában egy cikk jelent meg, amely arról szól, hogy a Nemzeti Színház intendatúrája és a Magyar Színház részvénytársaság igazgatósága között tárgyalások vannak folyamatban oly célból, hogy a Magyar Színház helyisége a Nemzeti Színház céljaira kibéreltessék. Mindez a híresztelés teljesen hiányával van a valóságnak, amennyiben a Magyar Színház részvénytársaság igazgatósága és a Nemzeti Színház intendatúrája vagy igazgatósága között ily tárgyalás nem folyik. Kiváló tisztelettel, Hegedűs Béla, a Magyar Színház részvénytársaság elnöke.

Heuffel Olga. A Bürger-Grünfeld-négyes tegnapi népszerű hangversenyén új magyar zongoraművésznek jelent meg a közönség előtt: Heuffel Olga kisasszony, aki Dvorszák egyik triójában a zongora-

részt játszotta. Beavatott művész-körökben régóta figyelemmel kísérik Heuffel Olga fejlődését, aki az Országos Zeneakadémia zongora-osztályában Thomann Istvánnak egyik leghetesebb tanítványa volt. Ez a fejlődés a tegnapi hangversenyen meglepő módon nyilvánult. Heuffel kisasszony úgy lépett elének, mint kész művész. Nemesak a technikai tudás magasabb fokát, hanem a kiképzett ujjak biztos könnyűségét értjük ez alatt. Ez is szép előny. Beesvágy és szorgalom érett gyümölcse. De ami többet ér a technikai ügyességénél, ami magasabb a mai tetszős virtuozitás színvonalánál: az a játék finomsága és nemesége, a magyarázatban rejő lélek. Ez a fiatal, szép leány érti azt, amit játszik. Összeforr a zeneszerző gondolatával és gazdag változatossággal fejezi ki: lágyan és gyöngyöden, ahol kell, erős, energikus hangsúlyval, ahol a kompozíció karaktere megkívánja Játékában nincs se fölösleges érzélgés, se hatásra számító kaecórség. Nem csilogni, nem tetszelegni: magyarázni akar, komolyan bele-mélyedve abba, amit előad. Ez a komolyság szinte ellentétben áll viruló, üde külsejével; de tehetőségének, hivatásának, kiválóbb művészi kaliberének éppen ez a legvilágosabb bizonyítéka. Nem tudjuk, vajjon a kisasszony — aki Heuffel Adolf középtérsi igazgató leánya, — kényelmes magán-életét fölkarja-e cserélni a virtuóz-pálya izgalmaival? Annyi bizonyos, hogy a Thomann-sikola végzett leány-növendékei közt senkinek sincs annyi képzettsége és jeles kvalitása erre a pályára, mint neki. De ha nem is lesz világ-utazó virtuóz: művészetében mindig gyönyörködni fognak azok, aki előtt akár nyilvánosan, akár magán-körben zongorázní fog. Éppen úgy, mint a tegnapi hangverseny közönsége, mely tapssal, kihívással halmozta el. (á. e.)

Nemzeti Színház A Nemzeti Színházban, mint már megirtuk, pénteken e hónap 11-én, lesz a bemutatója Csehov, hírneves orosz író, egyfelvonásos vígjátékának, A medvének. A kis vígjáték, amely a párisi asszonytal együtt kerül színpadra, következő lesz a szereposztása:

Smirnov — Császár, özvegy Popovné — Cs. Alsóegyház Irma, Lukács — Gabonyi.

Az új kolozsvári színház. Kolozsvári levelezőnk arról értesít bennünket, hogy az odaváló Nemzeti Színház új palotájának tervezését csakugyan az osztrák Fellner és Hellmer cégre bízták. A cég egyik tagja, Fellner, már Kolozsvárról járt, átvette az összes építési adatokat s a cég irodájában már nagyban készülnek a tervek.

Barbi Alice az újságírók javára. Arra az óriási érdeklődésre való tekintettel, amelyet a budapesti közönség a világhírű dalkirálynő, Barbi Alice (Wolf-Stomeresse báróné) fellépése iránt tanúsít, tekintettel továbbá arra a körülményre, hogy a hírneves művész a színpad tartandó hangversenyén gazdag műsora gyöngyökének csupán egy csekély részét mutathatja be: Barbi Alice elhatározta, hogy pénteken, e hó 11-én, a Royal-szálló dísztermében egy második bucsuhangversenyrendez. Miután aszerdai első hangversenyre már csak igen kevés számú jegy kapható, alkalma lesz mindazoknak, akik ezuttal nem juthatnak jegyhez, hogy a pénteki hangversenyen gyönyörködhesenek Barbi Alice páratlan művészetében. Erre a második hangversenyre, melyet a kiváló művész a Budapesti Újságírók Egyesülete segítő-alapja javára rendez, — jegyek már kaphatók a Harmónia-zememűkereskedésben.

Lindh Marcella — nagybeteg. Lindh Marcella azaz, a kiváló dalénekesnő, mint mélységes sajnálattal értesültünk, súlyos influenza következtében nagybetegen fekszik Damjanich-utcai lakásán. Nagyszámú tisztelőit, akik állapotáról kérdezőzködtek, azzal biztatják az orvosok, hogy a nagy művész remélhetőleg néhány hét alatt teljesen felépül és hirdetett hangversenyét a kitűzött időre meg fogja tarthatni.

Műsorváltás a Vigsszínházban. A Vigsszínház e heti műsora abból, az okból, hogy Gál Gyulán nagybeteg édes atyjához hívták Aradra, a következőleg változott meg:

Kedden a Feleségem nem sikkes, szerdán a Coralie és társó, csütörtökön a Feleségem nem sikkes, pénteken a Tartalékos férj, szombaton Hőbortos Márta és A szálka (előszőr), A királyné apródlja, vasárnap délután a Férjek öröme, este pedig a Hőbortos Márta, A szálka, A királyné apródlja kerül színpadra.

Gál szerepét a Kis mamában Gál, a Tartalékos férjben Szathmáry, a Hőbortos Mártában Balassa és a Királyné apródljában Gyöngyi vette át.

Carmina Sylva Sorma asszonynak. Emlegettük, hogy Carmina Sylva, Románia királyné-költője arcképet küldte meg Sorma asszonynak. A képre a királyné a következő szavakat írta rá: "Szó és kéz szárnyat kap, mikor a gondolat lebben."

Pálmay Ilka vendéglátéka. Gróf Kinskyné-Pálmay Ilka szerdán, 9-ikén lép föl másodszer a Szép Heléna cimszerepében. Harmadik föllépése, mint ki volt tűzve, pénteken, 11-ikén lesz, de közébejött körülmények következtében nem a Huszárcsinyben, hanem újra a Nebántsvirágyban. Akik a darabváltás következtében a péntekre már megváltott jegyeket nem kívánják megtartani, azokat a Népszínház elővételi pénztáránál csütörtökön déli 12 óráig visszaválthatják.

Vendégszereplés. Beregi Oszkár, a Nemzeti Színház kiváló fiatal művésze, Aradon vendégszerepelt a mult héten. Három estén lépett fel egymásután: Romeo, Armány és szerelem Ferdinánd és Ibsen Kísértetek Utad-jában. A drámai előadások látogatásától elsőköt aradi közönség minden este megtöltötte a színházat és nyit színen, felvonás végén lelkesülten tapsolt a fiatal művészek. Julitát és Lujzát Mészáros Margit, Lady Milfordot Angyal Ilka játszotta nagyon szépen.

Komáromi Mariska a Vigsszínházban. A Vigsszínház igazgatósága felkérte Komáromi Mariskát, hogy Az Arany Kakas-ban, vagy a Három pár cipőben vendégszerepljen. A művész, mint értesültünk, a meghívásra azzal válaszolt, hogy a legnagyobb örömmel játszanék a Vigsszínház ensemble-jében, de csak úgy, ha új szerepet kaphat. A tervezett vendégláték ennek következtében, ez idő szerint legalább, elmarad.

Operaelőadás a Telefon Hírmondóban. Farkas Ödönnek a mult szombatn oly nagy sikert aratott damuvé: a Telence hűs kerül színpadra ma este a Magyar Királyi Operaházban. A Telefon Hírmondó ugy azt, mint az utána sinre kerülő szintén eredeti operát, Vavrincez Mór Remundját, közvetlenül fogja s így minden álomlósan hallható lesz. Az operakövetítés után a Hírmondó legújabb híreit és táviratait olvastatja fel, azután pedig még 11 óráig cigány-zene lesz hallható, Zöldi Marci bandájának a muzsikája.

Pálmay-esték.

— A diva színpadi bucsuja. —

Budapest, január 7.

I.

Nebántsvirágy.

Pálmay Ilka visszavonul a színpadtól s mielőtt ott hagyná a mesés, bűvöletes világot, amelynek ő maga volt egyik legragyogóbb napja, eljött, hogy még egyszer gyönyörködjünk ragyogásában. Eljött, hogy még egyszer rábágygyszse tornás lábát azokra a deszkákra, amelyekkel színpadi díszösége ugyszólván összelorrott, felejtethetlenné téve magamagát és művészetét, s hogy még egyszer játszsék az előtt a közönség előtt, amely lelkesedésnek s hódolatának minden rajongó jelével elhalmozta.

Ez a bucsuzkodás bizonyára mély hurokat rezgetett meg Pálmay Ilka szívében s az alatt a kiesapongó jökedv alatt, amellyel bucsuzkodása mai első estéjén előttünk a Nebántsvirágyban megjelent, bizonyára fájó melankólia rejtőzik. Mert lehetetlen egy színpadi királynőnek elszakadni attól a ragyogó világtól, amelyben olyan korlátlan hatalommal uralkodott. Festett világ volt, az igaz, de ő rá magára nézve az eleven valóság!

És mégis! Bármennyire megsajogjon bele Pálmay Ilkának a szíve arra a gondolatra, hogy bucsut mond a színpadnak, van valami, ami a bucsuzás minden fájdalomát megnyihetheti lelkében: nem az, hogy a közönség zúgó tapsvihara, ez a legédesebb zene művészlélek számára, kiséri visszavonuló útjában s hogy virágokból hintik tele útját, amely levezet a színpadról, hanem a ritka szerenese, hogy művészetének teljes fényében ragyogva mutathatja magát utódljára az ő korlátlan birodalmában, a színpadon.

Pálmay Ilka, amint ma este mindenki meggyőződhetett róla, nem azért vonul vissza, mert a színpad az illuziók világa lévén, minden színpadi nagyságra elérkezik az ideje, amelyben vissza kell vonulnia, ha nem akarja túlélni magát a színpadon, — hanem othagyja birodalmát önkényt, egyénisége igazétének, művésze erejének a teljes birtokában...

Pálmay Ilka bucsuzkodásának a budapesti színházi közönség mindjárt a mai első estén megadta azt a méltó keretet, amely a legnagyobb magyar szubrettet megilleti.

Már napokkal ezelőtt szétkapkodták a jegyeket s boldog volt, aki helyhez juthatott. A színház természetesen minden zugában tömve volt s a páholyok és a parkett elegáns közönségének a színes, tarka képét a szakadásig tömött erkélyek és karzatok egészítik ki.

Pálmay Ilkának a Nebántsvirágy Denise de Flavignyje mindig mesteri alakítása volt. Ebben a szerepben, amely a szubrettiség non plus ultráját foglalja magában, alkalma volt pikánsul pajkos egyéniségének

Baleset esetén táviratilag, vagy expresslevélben célszerű a jelentést meg-
tenni a Budapesti Napló kiadóhivatalának.

minden temperamentumát és színét megcsillogtatni s még ma is visszazugnak füleinkbe azok a tapsviharak, amelyek megrengtették a házat, amikor Pálmai Ilka az *Ólomkatonáról* szóló dalt, a *Jani és Juci* kuplóját és *Denise* dalát elénekelt.

Mennyi ideje is ennek? Ki számítgatja? Hiszen az igazi művészetnek ugy a dráma komoly kothurnusában, mint az operett kurta szoknyáskájában, éppen abban rejtezik az isteni hatalma, hogy uralkodik téren és időn s a *Nebántsvirág* mai estéje, Pálmai Ilkával Denise de Flavigny szerepében, azt a benyomást tette ránk, mintha csak folytatása lenne a tegnapi.

S a közönség sem riasztott fel bennünket ebből az illuziókból, amelybe Pálmai Ilka művésze beleingott bennünket. Ugyanaz a lelkes ünneplés, ugyanaz az elragadtatás az arcokon, amelylyel a közönség Pálmai Ilka tegnapi *Nebántsvirágját* élvezte, ugyanazok a virágok, ugyanazok a kihívások s a vaslűgöny kis ajtaja épp úgy nyílik, mint *tegnap*...

Ha Pálmai Ilka művésze nem tartana bennünket is az igézte alatt és józan, hidegen figyelő kritikát írának, akkor is a *tegnapi* magasztaló kritikát kellene róla írniuk s legfeljebb csak azt kellene hozzátenniük, hogy Denise de Flavigny ma még átgondoltabb, színesebb, finom humortól szípkorkázó s hogy a diva hangja soha sem volt szebb, erősebb, mint ma.

El se hiszszük, hogy egy ilyen Denise de Flavigny *bucsuzik* a színpadtól!

És mégis bucsuzodás ez! Bucsuzodás, amely után Pálmai Ilka visszazohozhatatlanul, minden időkre letűnik a színpadról. Még gondolatnak is fáj, és ez az az egyetlen, ami szomorú ebben a fényes, ragyogó estében!

(M—A.)

Színházak bevételei.

Budapest, január 7.

A Nemzeti Színház és az Operaház intendánsa folytatja azt a tavaly kezdett helyes gyakorlatot, hogy az érdeklődők tájékoztatására közzéteszi az államigazgatás szubvencionált színházak napi összes pontos bevételeit. A december hónapra vonatkozó kimutatás szerint a *Nemzeti Színház* bevételei 11, az *Operaház* pedig 12 ezer koronával haladták meg az 1899. december havi bevételeket. A statisztika adatai a következők:

Nemzeti Színház.

Nap	Bérelőhelyem Bérelésintet	Előadás	Összes bevétel korona
1.	A	A star	1.229-57
2. d. u.	Ejtél után		752-80
2. absz.	Vörösmarty-ünnep		1.926—
3.	A	A tékozló apa	1.259-23
4.	A	A böleső	2.529-17
5.	A	A star	1.134-53
6.	Az ember	Az ember tragédiája	2.155-37
7.	A	A böleső	2.510-93
8. d. u.	Romeo és Julia		1.354-40
8.	A	A star	1.372-77
9. d. u.	Vörösmarty-ünnep		1.255-40
9. bsz.	A	A böleső	2.291-74
10.	A	A böleső	2.146-93
11.	A	A böleső	2.318-17
12.	Ahol unakoznak		1.445-43
13.	Cimzetes teleség		876-77
14.	Troilus és Kresszida	I-ször	2.910-73
15.	Troilus és Kresszida	II-ször	1.505-37
16. d. u.	Váljunk el		654-80
16. bsz.	Troilus és Kresszida	III-ször	2.401-34
17.	A	A böleső	2.470-33
18.	A	A tékozló apa	1.236-97
19.	Troilus és Kresszida		1.690-63
20.	Szép Ilonka — Ejtél után		939-27
21.	Himj dalai		1.142-53
22.	A	A böleső	2.250-67
23. d. u.	Ahol unakoznak		717-20
23. bsz.	Troilus és Kresszida		1.711-54
25. d. u.	Pry Pál		1.184-60
25. absz.	Troilus és Kresszida		2.302-60
26. d. u.	A cigány		1.196-80
26. absz.	A böleső		3.178—
27.	Troilus és Kresszida		2.516-83
28.	Troilus és Kresszida		2.224-07
29.	A nagymama		1.429-83
30. d. u.	Pont-Biquet-család		1.382-40
30.	Az ember	Az ember tragédiája	2.575-57
31.	Válás után		1.023-73
30 esti előadás összes bevétele:			57.921-02
1 " " " " " " " "			1.930-72
8 d. u. " " " " " " " "			8.498-40
1 " " " " " " " "			1.062-30

1899. decemberben:

30 esti előadás összes bevétele:	46.991-22
1 " " " " " " " "	1.566-37
7 " " " " " " " "	8.556-28
1 " " " " " " " "	1.222-32

M. Kir. Operaház.

Nap	Bérelőhelyem Bérelésintet	Előadás	Összes bevétel korona
1.	Bánk-bán		3.307-20
2. bsz.	Tannhäuser		3.320-58
3.	A Rajna kincse		1.712-26
4.	A walkür		1.797-72
6.	Carmen		1.459-99
8.	A zsidóné		2.702-52
9. bsz.	Eszak csillaga		3.954-74
10.	Bajazzók — Zulejka		1.247-46
11.	Hunyadi László		2.399-60
12. bsz.	A hugonották		1.205-50
13.	A varázstüvel		1.173-26
15.	Hoffmann meséi I-ször		3.964-80
16.	Fidelio		1.993-70
18.	Sába királynője		1.692-40
20.	Hoffmann meséi		3.243-30
22.	" " " " " " " "		2.892-40
23.	A walkür		1.415-80
25. rk. bsz.	Hoffmann meséi		3.723-74
26.	Eszak csillaga		3.858-64
27.	Mignon		1.841-78
28. bsz.	János és Juliska. — Babatündér		2.679-10
29.	Paraszbecsület. — Bajazzók		2.821-44
30.	Hoffmann meséi		3.905-58
23 esti előadás összes bevétele:			58.323-48
1 " " " " " " " "			2.535-50
1899. decemberben:			
24 esti előadás összes bevétele:			46.961—
1 " " " " " " " "			1.956-70

Gróf Zichy Géza jubileuma.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, január 7.

Gróf Zichy Géza, aki néhány év előtt ülte meg zeneszerzői jubileumát, ma ismét jubileum nap virradt. Ma van tudniillik huszonöt éve, hogy gróf Zichy Géza a *Nemzeti Zenedének* az elnöke és ebből az alkalomból az intézet jeles vezérének tiszteletére díszhangverseny rendezett, amelynek keretében az ünnepelt egyaránt érvényesült, mint zeneszerző, költő és mint virtuóz.

A *Vigadó* nagyterme szufolással telt meg előkelő közönséggel, amelynek soraihoz az arisztokrácia számos olyan tagját láttuk, aki különben alig jelenik meg a budapesti hangverseny-pódiumok előtt.

Mikor gróf Zichy fényelőlkor a teremben megjelent, harsogó harsongszóval fogadták, a közönség telállt és lelkesen éljenzték, meg tapsolt. Ez az óváci mindaddig tartott, míg az ünnepelt a számára lenntartott helyet el nem foglalta.

Ekkor *Gobbi Alajos*, a *Nemzeti Zenede* jeles karnagya jelt adott a vezénypálcával és fölhangzott az ismert *Királyhimnusz*, amelynek szövegét gróf Zichy Géza, zenéjét pedig *Bartay Ede* írta. A hatalmas művészi apparátusban részt vettek a *Nemzeti Zenede* orchestrauma és énekara. A *Budapesti posta- és táviratizsoltok énekara* és a *Ganzgyári Dalkör*. Az ünnepelt tiszteletre részt vett a zenekarban az intézet sok volt növendéke, akiből időközben neves művész vált, többek között: *Grünfeld, Arányi, Waldbauer, Recht Sándor, Bartók-Goldmark Kornélia, Klavicko Vilmos, Faludy* stb. A *Budapesti posta- és táviratizsoltok énekara*t a testület jeles karnagya: *Bátor Zsidor*, az ismert zeneszerző tanította be, a *Ganzgyári Dalkört* pedig *Hackl Lajos*, a jónévi muzsikás. A legnagyobb elismeréssel kell megemlékeznünk *Gobbi Alajos*ról, a *Nemzeti Zenedének* erről a büszkeségéről, aki a különböző elemekből álló művészi apparátussal, amely még soha együtt nem működött, magas színvonalon áll, összességében, jeles produkciókat tudott felmutatni.

A *Királyhimnusz* elhangzása után ismét fölzugott a meleg, intenzív taps, amelyet gróf Zichy Gézaának többször is meg kellett köszönnie.

Ezután a *Nemzeti Zenede* zenekara gróf Zichy Gézaának *Gemma* című, munkában levő tánekköteményének nyitányát adta elő, amelynek címe: *Hajnal az erdőben*. Ez a tánekkötemény annyiban különbözik a ballettől, hogy benne nem a tánc viszi a főszerepet, hanem a drámai cselekvény, amelynek jellemzését szolgálja a zenei illusztráció. A nyitány, amelyet ma hallottunk, a mű alhangulatát festi és invenció meg instrumentáció dolgában egyaránt finom.

Ezután következett a hangverseny fénypontja: gróf Zichy Géza balkézre írt *zongorahangverseny*, amelyet maga az illusztris szerző adott elő teljes zene-

kari kíséret mellett. A félkezü gróf mint virtuóz egész Európában nemcsak mint specialitás ismeretes, hanem első sorban, mint feltétlenül hatalmas, igazi művészi nagyság is. Akinek a helye ott van a legelső közt. Ez a *Zongorahangverseny*, mint balkézre írt mű tudtommal unikum az egész zeneirodalomban és aligha fog akadni szerzőjén kívül művész, aki ezt az egészen speciális technika számára írt koncertet nagyobb baleset nélkül eljátszani tudná. Az első tétel (*energico*) hatalmas felépített architektúra, amelynek két religio-motivum szolgál oszlopul. Szinte félelmetes erővel zugott fel a fortissimo vihára az árva balkéz ujjai alól és az ember alig hiheti, hogy egy kézzel ilyen polifon képet lehessen festeni. — Még érdekesebb a magyar motívum második tétel (*adante alla ungherese*), amely nem a mostan kelendő, modern, készült nóták izlésében, hanem a régi népdal stílusában találta magyar motívumainak hangulatát. Az a szerelmi kettős, amely ennek a tételnek ékessége, csaknem operaszíri és valóban kár, hogy a szuffiták világa számára elveszett. Azt a nyaktörő cadenziát, amelylyel a tétel végződik, csak *Zichy Géza* tudja eljátszani; nem mindenkinek adatott meg, hogy balkézrel melódiát és trillát egyszerre játszsák. — A harmadik tétel (*allegro con brio*) az önzés ökonomiája nélkül komponálta meg a virtuóz, aki alig hagy magának időt — pedig a zenekari kíséret beosztásával lehet, — hogy kipihenje magát.

Leírhatatlan lelkesedés, viharos taps és éljenzés zugott föl az allegro elhangzása után. És a művész a kimerültség minden jele nélkül elragadó poézissal és lángoló temperamentummal „énekelt a zongorán” Mendelssohn remekét: *Auf Flügeln des Gesanges*.

Szünet után következett a küldöttségek tisztelgése. Megjelentek: Nemzeti Zenede igazgató választmánya, szónok: Rózsavölgyi Gyula alelnök; Nemzeti Zenede tanári kara, szónok: Erney József tanár; Kisfaludy-Társaság, szónok: Vargha Gyula titkár; Petőfi-Társaság, szónok: Bartók Lajos; Operaház, szónok: Mészáros Imre igazgató; Filharmónia-társaság, Országos dalregyesület; Liszt Ferenc zene-művészkör, szónok: Fenyvessy Ferenc elnök; Kolozsvári zenede, Budai dalárda, Kecskeméti zenede, Major-tele zeneiskola, Posta-távirat-tisztviselők énekezenegyete, Sipes-tele zeneiskola, Zenekedvelők egylete, Ujpesti zenede, Budai zeneakadémia, Magyar zeneiskola, Szatmári dalárda stb.

Az ünnepelt minden egyes beszédre külön választott és különösen nagy lelkesedést keltett, amikor *Bartók Lajos* beszédére válaszolván, többek közt így szól:

— Nem tekinthetem érdememül, hogy magyar művész maradtam. Magyar családból származom, régi honvédek vagyok a fia!

A tisztelgések után rendes medrébe tért vissza a hangverseny és gróf Zichy Géza *Dolores halála* című ösmert művét adták elő, amelynek magánzólamát *Vasúti* Albiná kisasszony énekelte. A fiatal hölgynek, aki már gyönyörű megjelenésével is meghódította a közönséget, világos, hajlékony szopránhangja van és csiszolt énektechnikája, finomult izlése, meg szívbeli fakadó előadása teljes elismerést érdemel. A közönség sokat és szívesen tapsolt ennek a jeles tehetségnek.

Eykel-Huber hegedű-kettősében *Breuer Éva* és *Faludy Mariska* kisasszonyok meleg tónusa és meglepően biztos technikája tűnt föl. — Végül *Petőfi-szellem* címe alatt gróf Zichy Géza *Vizának hősök* című ösmert művéből hallottunk egy szép rész precíz, gyönyörű előadásban. A hangverseny végeztével ismét megújultak az óváciok melegen, lelkesen, hosszan. Ezután következett a disztrakoma a *Vigadó* első emeleti termében.

(—1y.)

MŰVÉSZET.

□ **A Szépművészeti Múzeum igazgatója.** Az Országos Képtár most igazgató híján van, hasonlóképpen nincs igazgatója az összes budapesti képművészeti gyűjtemények egyesítéséből álló *Szépművészeti Múzeumnak*. A közoktatásügyi miniszter az igazgatói állásra, mint többfelől jelenti, *Fosztay Árpád* festőművészt nevezi ki. *Fosztay* tudománusként tavaszszal Firenzéből Budapestre jön, előbb a kereskedelemügyi miniszter megbízásával beutazza az országot népies magyar disztó-motívumok gyűjtése céljából s azután átveszi műgyűjteményeink igazgatását.

□ **A legújabb secesszió.** Multkor megirtuk, hogy *Lenbach*, a világhírű festőművész szakított a müncheni *Kunstlergenossenschaft* többségével s ott hagyta

Az előfizetés ténye Budapesten nyugtával, vidéken feladóvevényvel igazolható. A kötvény és a nyugta, illetőleg feladóvevény megőrzendő.

ezt a művészeti társulatot. Mint müncheni levelezőnk ma jelenti, Lenbach tegnap bizalmas értekezletre hívta meg a társulatlal belviszártaikat, akik elhatározták, hogy a társulatlalból kivéve, új képzőművészeti csoportot alakítanak Lenbachal élükön.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Felolvasó-ülés.** Érdekes fölolvató-ülése lesz 10-ikén, csütörtökön délután öt órákor a Magyar Földrajzi Társaságnak, az Akadémia heti üléstermében. Dr. Berzevich Albert, országgyűlési képviselő, a kiváló essayista, Rímíniről és San-Marinóról fog fölolvani. A felolvasás iránt irodalmi és tudományos körökben nagy az érdeklődés. Az ülésen még Berecz Antal bemutatja *Salvator Lajos* főherceg egyik újabb munkáját és *Saildy* Zoltán a Duna völgyének térképét.

○ **Herzeg Ferenc székfoglalója.** A Magyar Tudományos Akadémia I. osztálya ma délután 5 órákor tartotta az új esztendőben első ülését, amelyen *Herzeg Ferenc*, az Akadémia újonnan beválasztott levelező tagja, tartotta meg székfoglalóját. Az ülésen *Szász Károly* gyöngyölkedése miatt *Cyulai Pál* elnököt.

Herzeg első sorban mély halálát és köszönetét fejezte ki a tudós társaságnak, hogy megválasztották az Akadémia levelező tagjává. Igéri, hogy azon kötelességeket, melyeket e kiténtetés rámer, híven fogja teljesíteni. Székfoglalóján a Vicszinházban legközelebb színre kerülő legújabb szindarabjának, *Ocskay brigádéros*-nak első felvonását olvasta fel. A darab a Rákóczy-féle kurucáboruban játszódik. *Ocskay* rettegett hőse volt a háborúnak, a labancok *Rákóczy villám*-nak nevezték. A fölolvató rész *Pieber* szkacsányi kastélyában játszódik, ahol labancok tartózkodnak. *Ocskay* rajtok út éjnek idején és valamennyit fel akarja költetni. A marcona, kegyetlen vezért régi szerelmének, *Tisza* Ilonának, hosszú könyörgése téríti el a szándékától.

A gyönyörűen megírt részletet mindvégig feszült figyelemmel hallgatta a *Herzeg* tiszteletére egybegyűlt nagyszámú közönség.

A székfoglaló végeztével *Némethy Géza*, levelező tag, olvasott fel mutatványt *Verghius ifjúsága* című, jó részben már kész nagyobb munkájából.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Bepanaszolt király.** *Lipót* belga király a múlt nyáron a párisi kiállítás nagyon megszerette az autóbilt sőt autóbilt-vezetői oklevelet is szerzett, mert e nélkül Párisban senkinek sem szabad autóbilt kormányoznia. Amikor aztán visszatért hazájába, ott is tovább üzte ezt a sportot, de a minap baja történt. Brüsszel közelében ugyanis elgázolt egy öreg urat, akinek szerencsére nem történt komolyabb baja. De az elgázolt ember nem hagyta annyiban a dolgot, hanem följelentette a királyt gyorsbajtásért s mert olyan utat használt ahol autóbiltal közlekedni nem lett volna szabad. A följelentés sorsa elé nagy érdeklődés néztek a brüsszeli jogászok. Felelősségre vonják-e a koronás és okleveles autóbilt-tulajdonost? Valószínűnek tartják, hogy peren kívül fog kiegyezni a panaszossal a felséges terhelt.

Az irnok.

Budapest, január 7.

Deutsch Gusztáv a modern bűnösök hamisítatlan típusa. Kevésbé hamisítatlan volt az a váltó, melyet főnökével dr. *Brichta* Bódog ügyvéddel leszámított. Sőt a budapesti törvényszék egyik büntető tanácsa egyszerűen hamisnak jelentette ki. De ennek a megállapítása két napot vett igénybe.

*Deutsch Gusztáv*val nem lehet kurtán végezni. Azok közé tartozik, kikre a francia azt mondja: *un sale type*. Nagyon csunya típus. Mindabból a salakból, amit a társadalmi élet kavarodása felszínre sodor, valami ragadt erre a degenerált koponyájú, satnya külsejű fiatal emberre. *Deutsch Gusztáv* a két napos tárgyalás alatt majd kihívó, arrogans és erőszakos, majd alatos, kőrmönfont és meghunyászkodott volt.

Az alig huszonnégy éves bűnös a kriminális jogász allűrjeivel állott a bíróság előtt. Faggatta a tanukat, leszólta, rágalmozta vádlóját és illetlenkedett a tekintetes királyi törvényszékekkel. Mindezt pedig úgy tette, hogy hivatkozott a bűnvádi perrendtartás megfelelő szakaszaira a legkurialisabb stílusban.

A halgató a főtárgyaláson tapasztalt volna *Deutsch Gusztáv*ban. Tévedés. Ez a fiatal, rossz arcú svihák nem végzett jogot, sőt a középiskolából is igen korán keredkedett ki az élet forgatagába. Irnoka lett *Brichta Bódog*

ügyvédnek. Két éven át szorgalmas, pedáns, megbízható embernek mutatkozott. Még ennél is többnek: hasznosnak. Klienseket akvált és főnöke ezeket az okvitásokat nem fogadta durcásan. Hogy honorálta-e és miképp, azt a bizonyítási eljárás nem derítette ki.

Pedig *Deutsch Gusztáv* éppen ebbe kapaszkodott bele nem közönséges erővel és erőszakkal. Azt akarta tanukkal igazolni, hogy ő nem annyira irnoka, mint titkos társa volt főnökének. A sikasztások ennélfogva, magyarázta *Deutsch Gusztáv*, csak fenforgó differenciák, el nem számolt tételek.

Még misztikusabb homályba akarta bujtatni azt a 250 forintos váltót, melyet főnöke számított le s amelyről kiderült, hogy hamis. Tagadta, hogy a váltó általában hamis, tagadta, hogy valaha látta, tagadta, hogy ő hamisította, mindenek fölött pedig tagadta, hogy ő a váltótérket *Brichtától* kézhez vette volna. Ebből a szempontból, amennyiben azt a perrendtartás megengedte volna, hajlandó lett volna meggyanúsítani az egész művelt világot.

Eördög elnök figyelmeztette, hogy beszéljen több tisztelettel volt főnökéről s ha nevét említi, ne sajnálja hozzá tenni, hogy „ur.“ A vádlott teljesen feleslegesnek tartotta az urazást vádlójával szemben s azután is egyszerűen *Brichtától* beszélt. Még a republikánus hangzása *polgártárs* címmel sem mutatkozott hajlandónak megajándékozni volt főnökét, kit a váltón kívül is több száz forinttal károsított meg.

Hasonló tiszteletlenkedést tanusított *Deutsch Gusztáv* a terhelt tanukkal szemben. Mindegyik számára volt egy-egy kellemetlen megjegyzése, noha egyik megjegyzés sem volt alkalmas arra, hogy ügyén valamit lendítsen.

A tárgyalás alatt főnöke elmondotta, hogy éppen ebédnél ült, mikor a vádlott, kit akkoriban lépett ki az irnódból, a telefonhoz szólította. Akkor vallotta meg neki, hogy a 250 forintos váltó hamis. Igérte azonban, hogy néhány nap alatt rendezzi, mert nőszülni készül s leendő apósától pénzt kap.

— Már öngyilkossággal is fenyegetődzött.
— Nos, kérde a elnök, mit szól ehhez *Deutsch Gusztáv*?

A vádlott gunyos mosolyt erőltet arcára.
— Nagyságos elnök ur! Hát lehet azt képzelni, hogy valaki a telefon-intézményt arra használja, hogy beösmérő vallomásokot tegyen? Hogy van az ki magát? Halló! kérem, én bűnös vagyok. Halló! váltót hamisítottam. Halló! majd elintézem.

— Ne komédiázzék, rivált rá az elnök, hanem mondja meg, beszélt-e ön telefonon a váltóról főnökével.

— Én soha *Brichtának* nem telefonoztam.
— Mondhatná: *Brichta* urnak.
— Legyen. Lehet, hogy valaki misztifikált, de valószínű, hogy ő komponálta ki az egész telefonos históriát.

*Brichta*né asszony mint tanu, előadja, hogy ő is hallotta a telefonbeszélgetést.

— Az egyik kagylót én tartottam a fülemben.
— Hogy került nagysád a telefonhoz? — kérde a elnök.

— Éppen ebédnél ültünk; olyankor rendszerint rokonok szólítanak bennünket, azért halgatództam.

— Nos, mit mondott a vádlott?
— Hogy ő hamisította a váltót, hogy majd rendbehozza az egészet, hogy megnősül, pénzt kap és ilyeneket.

— Hát ehhez mit szól? — kérde a elnök a vádlottól.
— Csak arra vagyok kíváncsi, — mondja a vádlott impertinens mosollyal — hogy miről ösmerte meg ő nagysága a hangomat?

Ebben a hangnemben beszél a vádlott, abányszor csak szőhoz jut. Egyre kérdez, felel és felel. A felesztendői vizsgálati fogság mitem változtatott modorán. Még a mellette ülő börtönőr is restelni látszik, hogy ez a rab ur annyit okvetetlenkedik a tek. kir. törvényszékekkel. Az elnök energiája azonban egyre szűkebb mederbe szorítja a vizsgálati anyagot s a fiatal bűnös érezni kezdi, hogy a játszmát elvesztette. Még tett néhány kétségbeesett kísérletet, még hivatkozott néhány új tanura, de az elnök leszereli.

— Ösmérem, mondja, ezt a taktikát. A félmivelt emberek rendes taktikája. Kuszáltta akarják tenni a vizsgálati anyagot, hogy a bűnösség kérdése homályban maradjon.

Azután a vádlóhoz fordul:
— Kívánja megbüntetését?
— Nem kívánom, bár súlyosan megkárosított, s itt a tárgyaláson erkölcsileg is kompromittálni akart. Ha becsánatot kér...

— Kérem, a visszavonást nem lehet feltételhez kötni,

Deutsch Gusztáv megértette a helyzetet. Felkelt s a megurdalt eb kényszerű alázatosságával becsánatot kért *Brichta* „ur“-tól. Most már nagyobb titulust sem sajnált volna tőle.

Polgár ügyész elejtette a sikasztásra vonatkozó vádat, de minthogy a váltóhamisítás hivatalból üldözendő büncselekmény, a törvényszék, *Vaisz* Sándor védő meghallgatása után, egy esztendei börtönre ítélte *Deutsch Gusztávot*. A vizsgálati fogságból fél évet számított be. Az ügyész belenyugodott az ítéletbe és a vádlott szintén. Majd csak hogy meg nem köszönte az enyhe ítéletet.

Nyitlér.

Dr. Heller Samu

ügyvédi irodáját

Budapestben, V., Bécsi-utca 6-ik szám alatt megnyitotta.

Dr. Bacher Ernő

ügyvédi irodáját

1901. január 1-én V., Nádor-utca 18. sz. alá helyezte át
Telefon-szám: 39-37.

(Az e rovat alatt közlőteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

Az új olasz kincstári miniszter.

Róma, január 7. A király *Finali Gaspare* szenátort kincstári miniszterre nevezte ki.

Lambsdorff véglegesítése.

Pétervár, január 7. Gróf *Lambsdorff* udvari minisztert és a külügyminisztérium vezetőjét, kinevezték külügyminiszterre.

Orosz-perzsa szerződés.

London, január 7. Oroszország titkos szerződést kötött *Perzsiával*, amely szerint a sah arra kötelezte magát, hogy abban az esetben, ha Oroszország Azsziában háboruba bonyolódik, semleges marad, sőt a legvégső szükség esetében meg fogja engedni, hogy az orosz csapatok Perzsián átvonuljanak.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, január 5. (A *Budapesti Napló* telefon-jelentése.) New Yorkban szombaton áremlkedés volt, melyet spekulatív kereslettel motiváltak. Ennek hatása érezhető volt a mai piacon. A buza ára 1, a rozse 2 fillérrel lett olcsóbb; tengeri május—júniusra tartott volt.

Eladattak: buza tavaszra 7.86, rozse tavaszra 7.77—7.78, rozse tavaszra 6.83—6.85, tengeri május—júniusra 5.25—5.26 korona.

A készárúk piacán hiányzott a kereslet, az üzlet majdnem teljesen részvételen volt.

London, január 7. A kereskedelmi kimutatás szerint decemberben a behozatal értéke közel 5¼ millió font sterling szaporulatot tüntet fel és a kivitel 1½ millió font sterlinggel szaporodott.

New York, január 7. (Terménytőzsde.) (Zárlat.)

Gyapot: New Yorkban helyben 10¼ (10¼). Februára 9.82 (9.84). Áprilisra 9.55 (9.56). New-Orleansban helyben 9¾ (10¾). — *Petroleum*: Stand white New Yorkban 7.70 (7.70). Stand white Philadelphian 7.65 (7.65). Refined in Cases 8.75 (8.75). Credit Balances at Oil City 1.30 (1.—). — *Zsir*: Western steam 7.55 (7.50). Rohe és Brothers 7.70 (0.—). — *Tengeri irányzata* állandó. — Január 45½ (—). —

Márciusra — (—). — Májusra 44½ (43¾). — *Buza* irányzata gyenge. Píros Gszí helyben 82¾ (83¾). Január 81½ (82.—). Márciusra — (—). — Májusra 82½ (83¾). Juliusra 83.— (82¾). Gabona szállítási díja Liverpoolba 2½ (2½). — *Kávész*: fair Rio 7. sz. 7½ (7½). Jan.-ra 5.80 (5.55). Márciusra 6.05 (5.90). — *Liszt*: Spring Wheat clears 2.80 (2.80). — *Cukor*: 3¾ (3¾). — *On*: 27.— (26.50). — *Réz*: 17.— (17.30). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, január 7. (Terménytőzsde.) (Zárlat.)

Buza irányzata gyenge. Jan.-ra 75.— (76¾) Márciusra — (—). — *Tengeri irányzata* tartott. — Január 86¾ (86¾). — *Zsir*: Január 7.15 (7.17). Márciusra — (—). — *Szaionna* short clear 7.40 (7.22). — *Serleshus*: Január 13.90 (13.77). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szájpadlás nélküli fogak.

Főlölegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerő levél. Jótállás.

Wellner Gyula

szpecialista a szájpadlás nélküli műfogakkészítésben VI. kerület, Andrássy-út 38. szám.

KÜLÖNFÉLÉK.

Finale.

Ahány kinos órát
Szerezteél te nékem,
En hőtlen virágom,
Elhervadt reményem:
Annyi szörnyű átkot
Nem kívánok néked —
Adjon Isten érte
Annyi boldog évet,
Annyi boldog évet.

Ahányszor az ajkam
A neved rebegete,
Ahányszor az ajkam
Aldást kért fejedre:
Annyi átkot Isten
Fejedre ne hozzon —
Örömtől a szíved
Annyiszor dobogjon,
Annyiszor dobogjon.

Ahányszor öletél,
Ahány csókot esküvel;
Ahányszor adataid
Hűséget fogadtál:
Ne büntessen annyi
Tövissel az Isten —
Cserébe utadra
Annyi rózsát hintsen,
Annyi rózsát hintsen.

Róssa Miklós.

— Musset Alfréd tollából. A *Revue Britannique* nagyon érdekes visszaemlékezéseket közöl Musset Alfrédéről d'Orceletnek a tollából. Különösen figyelemre benne a következő rész, amely Musset külső dícsősgéneke és belső dekadenciájának jellemző képét adja.

A *Café de la Régence*ban — írja d'Orcelet, volt a lőrzsasztalunk; itt láttuk csak mennyire rabja Musset az alkoholnak. Ehhez járult még mértéktelen dohányzása: egymásután gyújtott rá a legerősebb szivarokra. Az ital, meg a szivar természetesen teljesen tönkre tette, s mialatt az irodalmi dícsősgéneke zenitjén állt, a kávéházban gyakran napokig ült hisztérikus állapotban, szótalanul. Ha megszállta a költői ihlettség, óriási kitartással tartotta az fogva poézise tonalát s ekkor születtek meg a költőnek legszebb művei. A szemlélő látta az arcán az eltorzító erőlködéseket, mikor papírra vetette egy-egy mesterművét. Aronovásai megfeszültek, vér-eres kidüllett szeméi majd kiestek őrgeikből. Majdnem valamennyi művét ott írta Musset a kávéházban. Ha munkája cserben hagyta, kin volt látni aca eltorzulását; fölkel, a kávéház airta felé támaszkodott s ilyenkor a már betanított pincér bérkocsit hozott neki, s ezen vitette magát gazdasszonya karjaiba; az öreg nő lefektette őt, mint valami gyer-

meke. Másnap reggel teljesen frissen kelt fel s papírra vetette a legremekbbr formában azt a költeményt, amelyen este hiába erőlködött.

— New York víz-ellátása. Szükség esetén ez idő szerint New-York város vízvezetéké naponta 1,097.000 köbméter vizet képes szolgáltatni. Feltehető, hogy e mennyiség New York és Brooklyn szükségletét öt évre, sőt ha a vízpazarlást megszorítják, még jóval hosszabb időre biztosíthatja. Minthogy azonban a Brooklynhoz tartozó Richmond à Queens községben már állandóan vízhiány uralkodik és e kérdésnek a nagy városra magára nézve is a közel jövőben meg kell oldódnia, azért már most fojnyak a tanulmányok a vízvezetési berendezés bővítésére. Freeman R. John vizsgálatai szerint a város két folyójából naponta 2,838.700 köbméter kilencvenkét méter nyomás alatti vizet lehet nyerni. Freeman végzett számításokat más vízforrásokra vonatkozólag is, azonban olcsóság szempontjából az előbbi terv sokkal előnyösebb bármely másikkal.

— A zongora mély hangjainak szaporítása. Mint minden más érzéknek, egy a hallásnak is megvannak a maga természetes határai. Általában azt lehet mondani, hogy mély hangot füllünk mindaddig tisztán meg tud különböztetni, ameddig az ezt a hangot előidéző levegő-mozgások száma másodpercenként huszonnégy rezgésnél nem csekélyebb. E hangok voltak eddig a zongora legmélyebb hangjai, mert ezen a bizonyos határon alul elveszti a hang rendeltetését és a hangot előidéző levegő- és burrezgések a füll túl lassu mozgásuk folytán inkább szabálytalanul összefolyó morajnak hallja, mint ahogy a gyorsan forgó keréknél nem tudjuk megkülönböztetni annak egyes részeit. Csakis az orgonapítők tették eddig magukat túl a szokásos felfogásbeli hagyományon oly sipok alkalmazásával, melyeknek mélysége a subkontra C-ig terjed, tehát másodpercenként mintegy tizenhat rezgés által jön létre. Ezek a hangok mind amellet használhatóak, ha az orgonista kellően tudja e mély hangokat megfelelő magasságban tekvő rokon hangokkal és harmóniákkal egyesíteni. Most *Eusoninak*, a jó ismert zongoraművésznek rábeszélésére a zongorapítési technikájának javításán és tökéletesítésén fáradozhatlanul munkálkodó Bösendorfer kísérletet tett arra nézve, hogy a zongora eddigi legmélyebb hangjait még további négy hanggal szaporítsa. A hang felfogásának lehetővé tétele végett Bösendorfer alkalmazza először azt a módosítást, hogy a legmélyebb hangokkal együtt rokon hangokat hangoztat egyidejűleg. E célból ezt a legmélyebb hangot előidéző tulajdonképpeni húr mellé egy másik húr is feszít, mely utóbbi — a tulajdonképpeni mély húr megütésekor — egy harmonikus felsőhangban, mintegy a quint magasságában, a megütött mély hanggal együtt rezeg. Ez által a hang határozottabb formát

nyer és zeneileg használhatóvá lesz. Azonkívül a pedál használásakor a felső zöngéikkel együtt rezgő mély hangok a felsőbb fekvésben megütött akkordokat lényegesen erősítik. Sok évi kísérletezés után Bösendorfer egy nyolc oktávú zongorát készített. E zongora legmélyebb hangja az orgona legmélyebb sípjához hasonlóan mintegy 16 rezgésű. Csak most fog majd kitűnni, hogy a zenészek mily hasznát tudják venni ennek az újításnak. A fiziológus szempontjából ez az újítás mindenesetre nagyon érdekes, mert a hallás, illetve a hallóképesség kibővítését jelentené. Ujabbban a hallóképesség sok oly harmóniát szokott már meg, melyeket kezdetben lehetetlennek tartott. Így például a zongora legmagasabb fekvésű felsőhangjait kezdetben felesleges dolognak tartották. Ezekre a hangokra is alkalmazta Bösendorfer a harmonikus együttrezgés elvét. A jobboldalon még egy egész oktáva hűrt tesz fel, melyek nem üthetők meg, de a legfelsőbb zongorahangok megütésekor ezekkel egyidejűleg rezegnek.

— A szakácsokról. Bár a szakácsok állása nem a legrosszabb a világon, van annak eléll árnyoldala is. A legtöbb fiatalember rózsásnak látja eleinte a szakács életét, hisz' arra gondol, hogy annyi a sok pompás sült és egyéb falat. Pedig nem teljesen így van. Rendszeresen szállodában, vagy vendéglőben kezdi a szakácsstanone az iskolát, csak nagyon kevésnek jut az a szerencse, hogy nagyuri házakban alkalmazott szakácsok oldalán tanuljon. Rendszeren három év a tanulási idő, a tandíj esztendőnkint átlag ötszáz korona. A fiatalember a legvérmesebb reményekkel lép be új állásába, de a családás nem marad el. Rendkívül sok a do-ga, ugy, hogy minden tizenegy-tizenhat napon van kimenő délutánja, egyébként reggeli nyolc órától éjjelután egy-két óráig be van fogva s csak délután van egy kis pihenője. A szakácsinas nem esik kétségbe és csak várja-várja az aranyhegyeket. Ha csak önmaga nem akar komolyan tanulni, a főszakácsoktól ugyan nem igen tanul, mert azok nem tanítják s álmából lépten-nyomon lepotyan a folytonos zöldségkészítéskor. Mikor már felszabadult a szakácsinas, vagyis azt mondják róla, hogy már tud főzni, akkor kezdődik még csak a sok hagyományos után a főzés, sütés igazi és komoly tanulása. Bizony nagyon sokat változtatja ilyenkor a kezdő szakács a helyét és csak hosszú kinos esztendők fáradozása után készíti el az első sikerült satóbrán-szeletet.

— Verekedő operanékesnők. Az oroszországi *Poltava* színbázaiban az idén olasz énekestársulat működik, amely egyik legutóbbi előadásán a következő amerikai isz jelenetben részesítette az ottani színházi közönséget. Az *Ernani* című operát adták, s egész az utolsó felvonásig semmi különös nem történt, alig húzták fel a harmadik felvonás előtt a lüggönyt, *Elvira* személyesítője, egy *Podiebrad* nevű

REGÉNY.

A rajongók.

— REGÉNY —

Írta: STEPNJÁK.

Kigombolta a revolvertáskáját és előbbre húzta törét, úgy, hogy szükség esetén keze ügyében legyen.

Megérkezvén az emeletre, amelyen Rokhalsky lakott, egy pillanatra megállt. Nem tudta magát rászáni, hogy feljebb menjen. Terve elvben nem volt rossz; hanem az a kellemetlen kilátás kínálkozott, hogy elvágják a visszavonulását. Szemrehányásokat tett magának, hogy nem kérdezte meg Zinától a felső lakó nevét. Hanem egy ajtóretesz hírtelen félretolása és a jellemző kárdeszőrpöplés és sarkantyupengés eloszlatott kételyeit. A rendőrség Rokhalsky lakásában volt. Az előszobában négy rendőr volt lesben, akiknek meg volt hagyva, minden jövevényt fogjanak el.

Meghallották Andrej ovatos lépését s már csak arra vártak, hogy a esengőt érintse, hogy kinyissák az ajtót és rátámadjanak. Minthogy nem esengetett, attól tartottak, hogy elmegy a nélkül, hogy magát megfogassa, ezért kitérésre készültek. Hanem mielőtt még az ajtót kinyitották volna, Andrej már befordult a lépcsőre, s labdaként száguldott lefelé. Nem látta a rendőröket, csak kiabálásukat, lábuk dörömbölését, kardjaik csörgését hallhatta, amint utána rohantak. Örült verseny volt. Egy fél sem látta, mind a kettő csak hallotta a másikat. Hanem a verseny nagyon egyenlőtlen volt. Egyrészt a nehéz, ügyetlen katonák, akik minden lépten-nyomon meg-megbotlottak hosszú lovassági kardjaikban, másrészt a mozgékony fiatal ember, akinek nagy hasznára vált hegymászó gyakorlata. Egyszerre

hat-hét fokot ugorva, már az első emeletnél elhagyta a rendőröket. Futásközben hírtelen eloltotta az égő gázlámpát. Így tett a következő emeleten is, hanem előbb egy nehéz fapadot dobott a teljesen sötét lépcsőre.

A lépcső most már teljes sötétségben volt, és az üldözők kénytelenek voltak lépésüket meglassítani. Azután legnagyobb meglepődésére hallotta, amint az egyik átbukott a rögzített sánccon és nagyott káromkodva a lépcsőre vágódott. A zaj majdnem egészen megszűnt; a rendőrök további akadályoktól tartva, csak lassan tapogatózódtak le a lépcsőn. Andrej a lépcsőházban is eloltotta a gázt és becsapta a kaput, úgy, hogy a sötétség teljes lett.

Zina, aki néhány száz lépéssel odébb állott, mitsem hallott a lépcsői zajból. Ugy látszott neki, hogy Andrej nagyon hamar tért vissza. Hanem amikor ennyire nyugodtan, az izgatottság legkisebb jelével se az arcán, sőt ragyogó szemmel látta közeledni, feléje ment.

Andrej egy mozdulattal feltartóztatta. — A rendőrök, — sugta, amint mellette volt. Azután a lehető legudvariasabb módon nyújtotta Zinának karját s Rokhalsky kapuja felé vezette.

A rendőrök azonnal eltörnek onnét, s jobb ha az neukat látják s nem a hátukat.

Zina nem ellenkezett. Elég tapasztalata volt ilyen dolgokban, hogy azonnal megértse Andrej tervét, amelyet jónak talált.

Alig jöttek tíz lépésnyire, amikor a kapu hírtelen feltárult és négy megtépázott, dühös rendőr rohant ki rajta. Az egyik zsebkendőjét tartotta vérző orra elé. Dühösen néztek körül, de nem láttak egyebet egy előkelő urnál, aki egy hölgygel karján feléjük közeledik.

Ennek tehát nekiszálltak.

— Nagyságos uram, kiáltott sietve egyikük, nem tetszett látni egy fiatal embert szaladni?

— Ebből a kapuból? — kérde Rokhalsky kapujára mutatva Andrej.

— Ebből, ebből!

— Vörös szakála volt és szürke kalapja?

— Igen, nem . . . mindegy! Merre felé futott?

— Arra felé, — szölt Andrej, a mögöttük levő utcára mutatva. Epp most futott el mellettünk. Bizonyára ott az első mellékutca befordult be. Bizton elesipik még . . . csak fussanak jól . . .

— Jól futottak s csakhamar eltűntek.

Andrej és Zina tekintélyesen karöltve folytatták utjukat, azután az első utcába befordultak. Zina megállította az első üres kocsi, s valami irányt mondott a kocsisnak. Természetes kívánságuk volt minél messzebb kerülni a veszélyes helytől.

A dolognak vége volt. Ujra „biztosak“ voltak, mint előbb.

— Váratlan megfédés, — szölt Andrej, a népszerű kifejezést használva fel, amely egy ismeretes vigjátékból van kölcsönözve.

Nem akart a bérkocsiban hangosabban beszélni.

— Az, — felelt Zina, — még pedig büntetés azért, hogy nem akartál nálunk maradni éjjelre.

— Büntetés! — kiáltott fel Andrej. — Ugyan Zina, hova gondolsz. Ellenkezőleg jutalom jó magaviseletemért. Képzeld csak, hogy ha ma oda nem megyek, mi történik holnap tizkor.

— Isten ugye, igaz, — kiáltott fel Zina. — Holnapról egészen megfédkeztem. Borzasztó a fejem.

Andrej arra gondolt, hogy a rendőrség bizonyára őrséget rendelt Rokhalsky lakásába, s összes barátait törbe estek volna.

Zina most fölállt, megragadta a kocsisülés vas keretét s hangosan felemelt hangon, hogy legyőzze a kerekék csattogását, új irányt mondott a kocsisnak.

Csakhamar megérkeztek egy utcasarokra és Zina elküldte a kocsi.

— Most beszélj el mindent, szölt újra, Andrej karjába fűzve az övét.

(Folytatása következik.)

énekesnő a színpadra ugrik és izgatott hangon jelent a közönségnek:

— Nem énekelek tovább, mert *Castellano* kisasszony az imént megvert a színpadok mögött.

Az *Ernani* utolsó előadását azután *Elvira* nélkül adta a színdarab-lársulat. A közönség türelmesen várta a darab végét és ekkor pokoli kiabálással hívták a megvert énekesnőt és mikor a színen megjelent, falrengelő tapsal üdvözölték őt. *Castellano* kisasszony is, de ez érezte, hogy csunyaló kifütyülik, okosabbnak tartotta tehát, ha a színház egy mellékajtaján távozza hazaszökik. Az érdekes történetnek másnap lett még érdekesebb folytatása, a következők este ugyanis a két énekesnő a közönség személtárára nagy kibékülési jelenetet rögtönzött: a harsogó tapsok közepette összeölekeztek és összecsókolta egymást.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Ábrándozó. Illik-e egy fiatal leánynak titokban levelezni olyan fiatal emberrel, akit a leányos ház lovábbi látogatásától a szülők eltiltottak? Erre az első kérdésére — amint ezt ön már előre egész bizonyossággal tudta, — nemmel válaszolunk. Nem. Nem illik. — Második kérdésére azonban, hogy ugyanis az érdekelt fiatal ember ezért el fogja-e itélni a véle levelező leánykát, erre akkor adunk helyes feleletet, ha az előbbi kérdésre adott válaszunkhoz következtelenek leszünk. A következtesség azt írja elő, hogy ha előbb nemmel feleltünk, most igent mondjunk. Amde e következtesség mellett figyelmen kívül marad az, hogy abban a fátalembemben okvetlenül föl kell tételeznünk annyi gyöngédséget, hogy nem lesz elfogulatlanul szigorú bíráló annak a leánynak, aki éppen ő miatta felelkezik meg az illemtől és a kötelességről egyaránt. Mert ami az illem szempontjából hiba, az a szerelmesek szemében legtöbbször érdem. És ez így van mindaddig, amíg a szerelemben tart. — Harmadik kérdőpontja, hogy vajon foglalkozhat-e egy fiatal leány házi teendőivel a kérője jelenlétében? Ez se határozott igennel, se apodiktikus nemmel meg nem oldható. Ha az a kérő, ami manapság nincs kizárva, még az ismeretség kezdeténél a kezdeténél tart s esetleg az első, vagy második vizit alkalmával bontakozik ki belőle a vőlegény-kandidátus, akkor ő is, a ki szemelt menyasszony is a legszigorubb illem keretén belül fog mozogni. Ellenben ha a kérő annyira régi ismerős, hogy joggal megelőzi a szigorú etikett-szabályokat és egész otthonosan érhezheti magát, akkor ugyanez a jog igen természetesen kiterjed a menyasszonyra is. Az előbbi esetben tehát ne foglalkozzék a kisasszony házi munkákkal, míg az utóbbi körülmény felforgása esetén bátran megteheti. — Rátérünk a negyedikre, a toalettkérdésre. Egyszerű, vagy elegáns ruhában mutatkozzék-e a fiatal leány, mikor tudja, hogy otthonának a táján kérő fog kopogtatni? Ami véleményünk szerint az a legjobb megoldás, ha az egyszerűségben fogja érvényre juttatni az eleganciát. — Az ötödik kérdésére is szívesen válaszolnánk ha az ügy nem mutatkoznék nagyon bonyolultnak. Ha körülményesebben megírja az érdekesnek ígérkező komplikált kérdést, készségesen visszatérünk rá.

K. E. Ibrány. 1. Ha négy középiskolát jó eredménnyel végzett, folyamodhatik a felvételért. A képzési tanfolyam három év. két osztályt egy év alatt csak a vallás- és közoktatásügyi miniszter kivételes engedéllyel végezhet. Szegénységi bizonyítvány alapján esetleg ingyenes helyre veszik fel, sőt ösztöndíjat is kaphat, ha az iskolai bizonyítványai is jelesek. 2. Kötelezett tantárgyak: hit- és erkölcszet, nevelészet, oktatási módszertan, általános és hazai földrajz, magyar nyelv, német nyelv, természettan, gazdaságtan, alkotmánytan, mennyiség- és mértan, ének, zene, szépirodalom, rajz, testgyakorlat.

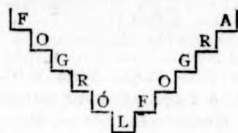
Kiváncsi leány. *Sár-Ába.* Szó sem lehet róla, hogy az illem ellen vétett. Egy fiatal ember lakosztályát egész társaság kíséretében bármelyik fiatal leány meglekintheti. Az a hölgy, aki ezen lenn akadt, úgy látszik, nagy hajlandósággal van a prűderiához. Annyi mindenesetre igaz, hogy még a beteg vőlegény meglátogatásától is eltiltja a szigorú illemszabály a menyasszonyt. Ha pedig még a menyasszonyoknak is tiltva van vőlegényét meglátogatnia, akkor ez a tilalom igen természetesen fokozott mértékben fennáll minden más fiatal hölgyre nézve, aki annak a fiatal embernek nem menyasszonya. Fennáll pedig e tilalom mindaddig, amíg az idő, illetőleg az agykor nem hozza meg a dispencziát. Ellenben egészen más az eset, ha társaság kíséretében akár egy, akár több fiatal leány jelenik meg valamelyik garzonlakásban, megjelennek pedig mindannyian azért, hogy valami unikumot meglekinthessenek, vagy valamely vitás kérdésről a helyszínben meggyőződjenek. Ilyen körülmények között a fiatal leány sokkal megbízhatóbb patronátus alatt áll, mint például a — bálteremben.

Önkénytelen. A vizsgálóra bármikor jelentkezhettek, miután nem bukkott meg, csak visszalépett.

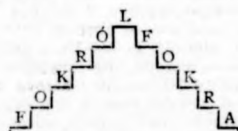
L. D. Budapest. Ön panaszkodik, hogy ügyetlen fiatal hölgyekkel szemben és nem tudja őket szóra-koztatni. Ez szomorú dolog. De vigasztalódjék avval a tudattal, hogy ön még csak kezdő ezen a téren és a praxis majd segít a bibáján. Mindegyikünk így kezdte. Hanem az illemkönyvek címét nem írjuk meg önmek. Mert aki ezeknek a könyveknek utasításai szerint akar viselkedni, azt ha nem is illetlen, de szögletes iljunak tartják. És nem éreznék magát kellemetlenül, ha egy bók elmondása után észébe jutna, hogy azt a 68-ik oldalról tanulta meg? Olvasson sok jó magyar könyvet s így segíthet azon a baján, hogy nem beszél jól magyarul.

Életkérdés. Lehet gyógyszerész hat polgári osztályal is, de akkor valamely gimnázium bizonyítványával igazolnia kell, hogy annyi latin nyelvi ismerettel bír, amennyi a gimnáziumnak VI. osztályára elő van írva. Gyakornokoskodnia három évig kell, azután Budapesten vagy Kolozsvárott gyakoronoki vizsgát tehet s annak alapján beiratkozhatik az egyetemi gyógyszerészeti tanfolyamra, mely két évig tart. A tanfolyam végzetével még a gyógyszerészmesteri szigorlatot kell letennie.

L. K. Ön egy szindarabot küld nekünk közlés véget ezzel a címmel:

A darabban, amelyet ön bohózatnak mond, a hős az összes szereplőknek kihúzza egy-egy szemfogát. Minthogy ön nem szerepel, értjük, miért bohózat öné nézve ez a szindarab. De higjye meg, hogy bennünk, akik pedig csak olvastuk az ön költői műveit, és különösen szemfogaikban nagyon kínos érzelmeket keltett az öt felvonásos mű. És nagyon sajnáljuk, hogy a hős a darab végén a saját szemfogát húzza ki. Valószínű, hogy azért teszi, mert ön minden szemfogát elpusztít öt felvonáson keresztül, de azért mégis bátrak vagyunk önmek azt tanácsolni, hogy ajánlja fel darabját a Fogászok Egyesületének. A címet azonban változtassa meg, mert az plágium. Mintha már láttuk volna ezt a címet:

K. L. előzető leánya. Ha beföltötte tizenhatodik évét s négy polgári iskolát végzett, folyamodhatik bármely posta- és táviratigazgatósághoz, hogy a kerületébe tartozó valamelyik postahivatalnál megtanulhassa a kezelést. Ha készen van vele, újabb folyamodnia kell, hogy vizsgázhassék s ha jó sikerrel tette le a vizsgát, csak akkor folyamodhatik a kereskedelmi miniszterhez postamesteri, vagy postakézeldői állásért. Női posta- és távirótszti tanfolyam ez idő szerint nincs.

E. M. Gyimes. Igen, ha a kérdéses bizonyítványokat nem mutatja, tényleges szolgálatra behívhatják.

Proféta 91. Az állatorvosi főiskolára már nem iratkozhatik be; a közigazgatási tanfolyamra pedig csak akkor, ha egy évi közigazgatási gyakorlata van. A tanfolyamra csak szeptemberben iratkozhatik be; évközben nem veszik föl.

Pola. A *Madarász* zenéjét *Zeller* Károly, bécsi komponista írta. Nálunk még a *Bányamester* című darabja ért nagy sikert. A komponista tavaly halt meg Bécsben a fogházban. Végrendelet-hamisítás vádjá miatt vizsgálati fogságba került és az ideális szárnyalásu szerkesztő nem tudott beletörödni abba, hogy régi dicsőségét gyallatzalt cserélje föl.

H. A. Nagy-Szeben. Nem törvény, hanem miniszteri rendelet az, mely a droguista-ügyet szabályozza. A rendelet intézkedései szerint droguista-üzlet nyitására csak az folyamodhatik, aki gyógyszerészi oklevéllel bír, vagy legalább három évi gyakorlatot tud kimutatni a droguista-szakban. A kérvény a belügyminiszterhez intézendő, mely az engedély föltét, az illetékes vármegyey, városi, vagy járási hatóság meghallgatása után, határoz.

400. Hatvan. Olyan rendelet nem létezik, de ha a létszám a két első korosztályból kitélik, a harmadik korosztályban besorozottak a póttartalékhoz osztatnak be.

Dr. M. Szigetvár. A jogügyi osztályban a vasuti tanfolyam végzése nélkül is alkalmazhatják. Az előmenetel majdnem kedvezőbb, mint bármiféle más állami bivaltalban.

161.451. számú előzető. A miniszter az évforduló alkalmából igenis szokott ilyen üdvözlőleveleket szétküldetni.

G. J. Miskolc. Budapesten sínes megengedve a könyvnyomdai munka, pedig a fővárosnak közel hétszáz ezer lakosa van. **Érsekujár.** Azok a vitatkozások nem a képviselőházban, hanem az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben folytak s a Köztelek című lap útján (IX. Üllői-út 25.) megrendelheti.

M. Sz. Haynamak Szabolcs megyében volt birtoka. A szabadságharc után egyideig ott élt csöndes visszavonultságban, azután külföldre tette át lakását. Semmiféle szerepet nem vitt a magyar közéletben.

B-s. Csak akkor kerülhet a póttartalékba, ha meglehetősen magas számot húz s az előbb sorozottakból kitélik a szükséges újonclétszám. Az teljesen mindegy, akárhol sorozatja magát.

T. D. Szegezd. Intézkedtünk, hogy jogos kívánsága teljesítve legyen. Figyelmzetését egyébként szíves üdvözléssel köszönjük.

Julius. A teljes cím mellé írja oda: Pozsony, vagy Budapest, Kössuth Lajos-utca.

Magyar Újvidék. Köszönjük az értesítést, az ügyre azonban nem érdemes visszatérni.

E. L. Szabadka. 1. A baleset biztosítási kérvényi írja alá és az előzetes igazoló posta feladóvevényvel együtt őrizze meg. 2. A füzetke a célját jól szolgálja.

F. Szarvas. Klinikai Füzetek, Orvosi Hetilap, Gyógyászat, Egészség. Címek elég: Budapest, küzelebbi megjelölés fölösleges.

K. J. Rapp. Kérdéseire szívesen válaszolunk, küldje be őket.

KÖZGAZDASÁG.

Ípar és kereskedelem.

Cukorgyárak ellenőrzése. Néhány lap olyanféle hírt közölt az utóbbi napokban, hogy a földmívelési miniszter biztosokat küldött ki azzal az utasítással, hogy a cukorgyárak, jelesen a nagysurányi cukorgyár mázsálását ellenőrizzék és az ott állítólag tapasztalt visszaéléseket kiderítsék. Mint legilletékesebb forrásból értesülünk, mindebből egy betű sem igaz és az egész híresztelés nem egyéb céltuzos rágal-mázásnál.

Fizetőképzetlenségek. A *bécsi Creditoren-Verein* a következő fizetőképzetlenségeket jelenti: Groszfeld Herz Naftali kereskedő Krakó, Mandl Lajos kereskedő Morva-Annsze, Szántó és Horváth Budapest (Váci-utca 23.) *Neumann József Budapest* (Szerecsen-utca 7.), *Szekely Testvérek kereskedőeg Budapest*, Leibl Áron cipőáru kereskedő Bécs, Lustkandl Károly ágost tejkereskedő Grác.

Vásárosarnok. (Vámos és Bruszt hatósági közvetítők üzleti jelentése.) Mai forgalmunk kielégítő lefolyású volt. Huszeműek közül marhahús és sertés igen jól fogyott. Eladtunk vidéki marhahús hátulját 76-90 fillér, elejét 56-80 fillérel kilogrammonként minőség szerint. — Vidéki borjut hosszammérve levonás nélkül 84-96 fillérel helyeztünk el minőség szerint. — Sertések szalonasztól métermázásánként élénken keresve 80-84 fillérel keltek. Süldő mai jegyzése 80-100 fillér kilogrammonként. Vadfélék közül eladtunk száraz nyulat 2-2.30 korona, őzet nagy tételekben 90-100 fillérel kilogrammonként egészben. Szarvas el van hanyagolva, névleges jegyzése 50 fillér kilogrammonként. — Fácán párja 6-7 korona. — Prima tojás mai jegyzése 88-90 korona eredeti ládánként. — Vajban gyenge a fogyasztás, prima teavaj mai jegyzése 1.80-2.20 korona, fűzővaj 1.40-1.60 korona kilója. — Vágott lud kilóját ma minőség szerint 100-108 fillérel fizették. Vágott kacs 106-112 fillér, vágott pulyka 100-110 fillér, szerb pulyka 80-100 fillér kilogrammonként.

Szuszarak. A kontingens nyersszesz ára *Buda-posten* 42.— korona pénzben, 42.50 korona áruban. *Bécsben* a nyersszesz ára 40.— korona pénzben, illetve 40.40 korona áruban.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvénytársaság üdösütása.) Felhajtás 407 darab juh. — kecske. Jegyzett árak: Elsőrendű ürü 43 t-től — 1.1-g kivételesen — 1.1 kg.-ként, (vagy 40 k.-től — k.-ig páronként), középminőségű ürü 35 t-től 40 t-ig, kivételesen — 1.1 kg.-ként, vagy 28 k.-től 34 — k.-ig páronként, anyajuhok — t-től — 1.1-g, kivételesen — 1-től — 1.1-g, vagy — k.-től — k.-ig, középminőségű gnyapas — 1-től — 1.1-g, kivételesen — 1.1 kg.-ként, vagy — k.-től — k.-ig páronként, kosok legjobb minőség — fillér, páronként — korona, kivételesen — korona, rackajuhok — fillér, páronként — korona, szerbajuhok páronként — korona, románajuhok páronként — korona, kislejtett juhokért páronként 20.— 26.— korona, kecskék — korona páronként. A kis felhajtás ellenére az üzlet életelen, mivel a szükséglet igen csekély.

Budapesti sertes-konsumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székcs-lóvárosi sertes-konsumvásár árjegyzése 1901. évi január 7. Készlet 1600 darab. Érközött 2000 darab. Összesen 3600 darab. Eladottat 1500 darab. Maradt 1500 darab. Napi árak: 120-180 kilogramm sulyban 68-72 koronájig, 220-280 kilogramm sulyban 72-78 koronájig, 320-380 kgr. sulyban 80-84 K.-ig, Öreg nehéz páronként 400-500 kilós 74-84 koronájig. Malac 50-100 kgrig — korona. A vásár launha.

Bécsi vőgarhavásár. Január 7. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtörtött vőgarhavásárra felhajtott: 2694 darab magyar fajtájú, 1098 darab galiciái fajtájú, 48 darab bukovinai fajtájú, 907 darab német fajtájú, összesen 4747 darab szarvasmarha. A felhajtás 1000 darabbal nagyobb, árak hanyatlottak 1-2 koronával.

Jegyzések: 100 kilogrammonként 616 sulyban: magyar hizókör L minőségű 74-78 fillér, ki-

Dr. MÜLLER főorvos-féle
injekció és labdacsek

a legjobb és leghatásosabb szerek új és régi húgy-csőbántalmaknál — húgycsőgyulladások és folyásnál. Gyógyulás gyakran már néhány nap alatt, kellemetlen utóhatók nélkül. — Pontos használati utasítás minden megrendeléshez mellékeljük. Egy adag ára, friss bajoknál **1 forint 60 kr.**, idült régi bajoknál **2 forint 50 kr.**, postán küldve csomagolásért 25 kr-tal több, portó nélkül.

A valódi készítmények egyedül megrendelési helye:
Szt.-György gyógyszerár, Wien, V., Wimmergasse 33.
Raktár:
Török Józsefnél Bpest, Király-utca 12.
Sziveskedjék ezen hirdetőt kivágni és megőrizni.

BELVÁROSI ÁRUHÁZ BUDAPEST, IV. ker., Kessuth Lajos-utca 8.

Gyönyörű **tombola-nyeremények,** melyek mulatósg és mindazonáltal használható tárgyakból állanak, következő csoportokban kaphatók:

25 darab á	5.- forint
50	9.75
75	14.-
100	19.50

Minden csoportnál fényképek vannak. — A farsangi időnyre ajánljuk új-donságokban dugaszgárd rakárunkat, u. m. páriál legyek, évek, utánzott ékszerok és filaszterokben. Nagy vá-laszték urí és női konytkben, zsebkönyök, férfi- és női kacsnyák, fértíngék, nyakkendők és esernyők a legolcsóbb árakban.

Neustein Fülöp
Neurozotom
hashajtó labdacskai

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET labdacsek.)

A pilulák hasonló ként-nyáknál minden tekintetben ha-jóbb becsülendők; mentek minden érinés anyagát, és olcsó szerek bajainál legjobb eredményt hozták, gyomrákban használják, vértisztítók; egy gyógyszer csak jobb a mellék olj-felhasználás, mint a pilulák a

Kataphorese.
Uj gyógymód!

Félümulhatatlan gyógyhatású ideg-, nemi-, bőrvérbetegségek és gyengeségi állapotok impotencia gyökereit gyógyítására. Tapasztalt radikális és gyors eredmények folytán hon-orárium teljes gyógyszer után fizethető. Előszörüdi intézet miniszteri ügytermelve.

Budapest, Teréz-közt 44. I. em.
Dr. Mitzger Tivadar
személyes vezetése alatt nyitva egész nap.
Levelekre díjtalanul válasz.

MIRJAM.

Második bővített kiadás-ban, csinos kiállításban és tetszetős alakban

Írta: Dr. Kiss Arnold, veszprémi főorvos. Remek nyelvvelletők nők számára írott magyar nyelvű zsidó imádságok könyve. Ára: Vásonkötésben 2 forint 50 kr. Bőrötés 3 forint 50 kr. Csontutántatás díszes kö-tés 5 forint. Legfinomabb bőrötés 6 forint. Kapható: a „Budapesti Napló” ki-adóhivatalában József-körút 18.

GUMMI-
és halhólyag különlegességek.
valódi francia és angol gyártmány. Tucatja: jensen biztos és árthatatlan. Pessarium ocska-vum 1-50 Ftól 2.50 Ft-ig. Kapható: a Magyar Orvosi Műszertárban Budapest, Kerepesi-ut 22. a Rókus kórházzal szemben. Árjegyzék ingyen, zárt borítékban. 10 irányi megrendelésnél 20% engedmény.

SZÉKSZORULÁS

a legfőbb betegségek forrása ellen. Csakozva költjük végül már gyermekek is mérsékelten.

Egy 15 pillélt tartalmú doboz 15 kr., egy doboz, mely 8 doboz, tehát 120 pillélt tartalmaz, csak 1 forint 5. 6.

Övás! Utasításoktól különösen óvatokunk! Kérjük hátrahozni Neustein Fülöp használt labdacskait. Válassz csak, ha minden dő-rez írtórtól legelőszörüdi vődgyógyítókai piro-sfokate nyomtatásban Szent Lipót és Neustein Fülöp gyógyszerár aláírásával van ellátva. A szerkesztési törvényekért védtől csomag-jelnek aláírásukkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP
Lipótház elosztó gyógyszerár
WIEN, 2., FLANKENGASSE 6.
Raktár BUDAPESTEN:
Török József gyógyszerár, Király-utca 12. szám.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb
PAP, PAP, PAP

1 szeszajtható vasgőz 3 db	10.-	1 acél szedrony ágybetét 5.-	10.-
1 kivehető matraccal	1.80	1 tengerparti matrac	4.50
1 rouge paplan	1.80	1 afrique	5.-
1 szeszajthó prima	2.50	1 léször	12.-
1 cachmir paplan	3.40	1 ablak köpör függöny	3.-
1 szeszajthó szeszajthó	3.80	1 tunis	1.50
1 atlasz cachmir	4.80	1 gyapjú	4.50
1 selym atlasz paplan	8.50	2 ágy, 1 asztalterítő burett	5.50
1 fodros selym al. papl.	13.50	2 1 gyapjú 13.-	
1 jó viszon paplan lepedő	2.-	1 nagy szobaszőnyeg	2.50
1 szeszajthó 487	1.30	1 nagy I.	5.90
1 fannell ágytakaró pokróc	2.50	1 ágyelőkő I.	0.85
1 gyapjú	5.50	1 tapasztrágyelőkő	1.50
1 szeszajthó 130	1.80	1 mir. jó fűtésnyeg	40
1 szeszajthó 130	4.50	1 minikő	75
1 szeszajthó 130	7.50		

GICHNER JÁNOS
paplan, matraccal és kárpitoztru gyáros, szőnyeg, függöny, vas-butor stb. nagy raktárú háznál.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.
Árjegyzéket kívántra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki meg-szervezők postouan eszközöltek, nem tetsző árak kicserélte-nek, vagy a pénz visszadátik.

Magyar kir. Államvasutak.
Gyors- és teherárak házhoz szállítása.

A magyar kir. Államvasutak a vasuti üzletszabályzat 68. §-a alapján márevekkel előzőtt rend-szerűen azon intézményi, hogy a Budapesti-Józsefvárosi, Budapest-nyugati és Budapest-dunaparti teherpályaudvarokra érkező gyors- és teherárakat a vasúttársaság saját szerződött fuvarosával házhoz, — illetve a feladandó árakat a lakásból a vasúthoz szállítja, ha a címzett a Duna balpartján a IV.-IX. kerületben vagy a tisztviselő-clopn lakik.

Ugyancsak ezen szerződött fuvarosával szállítja a Budapesti Államvasutak a Budapestre helyben rendelt vámárakat is, melynek elő-műlisa a vasútra bízott; egy-üttelisa a szállítási árak — házhoz szállított — szállítványok után kiállított árnyilatkozatok is ezen megbízottja által állítják ki.

Az állított írteltek, Budapest-en a Duna jobbpartján lakó felek részére szóló, továbbá terjedelmes, túlzásos és oly árak, melyeknek összehalra az egy órával meghaladó, csak a vállalkozóval kötenő előzetes egyesség alapján szállítat-nak házhoz.

Jelenben az azonban minden-kinél, hogy a vállalkozó által való házhoz szállítást igénybe-ne vevye, mit az illető állomá-soknál egyszerű írteltek meg-keresésével közelebe.

A házhoz való elszállítás dí-jak a következők:
a) gyorsáraknál:
10 kg. súlyig — — — 30 fillér
10 kg.—25 kg.-ig — — 40 „
25 kg.-on felül 50 kg.-ig 50 „
50 kg.-on felül minden megrendelés 50 kg. 40 „
b) teheráraknál:
50 kg. súlyig — — — 40 fillér
50 kg.-on felül minden megrendelés 50 kg. 30 „

A statisztikai árnyilatkozatok kiállításáért a vállalkozó nyil-latkozatonként 5 krajcárt szá-míthat.

Az árak házhoz szállítása esetén, ha az árú fogyasztási vagy vállalkozási ásvotve-ním, — ha a címzett a fuvar-tervezés kijelölt helyen fel-található, — az árú ott is veszik csak a fuvartervezés felelősséget ősszeg szedetik be.

Ha az árú vállalkozási vagy fogyasztási árúknak van ásvotve-ním, meg a címzetnek kérszendenő ványugta, illetve előbbre ásvotve-ním írteltek is megírtendők.

A szállítványozás az árú a lakás vagy üzlet helyéig azon részben tartozik állítani, mely e célra neki kijelöltek.

Ha címzett az árú befúvar-tervezés idején lakásán ním, a másodszor, csak a többes íz megírtendők kérelmet írteltek ki-lírteltek nem számlálható fel.

Ha azonban címzett a fuvar-tervezésben kijelölt helyen nem találhatók, a tartozkodási he-lyét csak a befúvartervezés utján lehet megírteni, a rendezés fuvarozási dílon kívül még 10 krajcár fizelendő.

Ha címzett az árú ásvotve-ním megírtendők vagy az ásvotve-ním, nem a fuvartervezésben megírt helyére küli, a visszavírt, újra való ásvotve-ním, vagy más helyre való ásvotve-ním a díjazásbászterü írteltek újból fel-számítható.

Esztelges panaszok a Budapesti-Józsefvárosi Államvasutakhoz juttatandók.

A HÉT
KISS JÓZSEF HETILAPJA
XII. évfolyam.
Minden vasárnap egy szám.
Előfizetés:
egész évre 20 korona.
Félévre 10 korona.
Negyedévre 5 korona.
Mutatványszámokat vidékre ingyen küldünk.

A HÉT az aktualitások lapja.
A heti eseményeket krónikákban és kisebb nagyobb croquis-kban tárgyalja.
Munkatársai csupa elsőrendü író: Ambrus Zoltán, Mikszáth Kálmán, Kóbor Tamás, Ignótus, Téih Béla, Herczeg Ferenc, Heltai Jenő, Makai Emil, Junius, Szalay Fruzina, Lovik Károly, Szűllősi Zsigmond stb. stb.
A HÉT eddig megjelent 22 vaskos kötete válogatott értékes tartalmával minden könyv-tárnak a dísz.
Egyes régi kötetek is kaphatók.
Kiadóhivatal:
Budapest, VII., Alsó-erdősor 3. sz.

Női betegségeket,
mint általában kifolyást és méhbejt fel-tűnő gyorsan gyógyítja az Állam előírtét Lysoferrin.

Ezen betegségnek por kitűnő hatással bír idült s ul-fehérfolyásnál, anyaméhgyulladásnál, valamint minden más tartós női bajnál. 1 doboz ára 8 korona és egy dupla doboz ára 5 korona.

Erőmegújító-elixir,
hatásban a mai világ új nem ért szemérendemüi gyö-negéséi bajoknál, de különösen elgyengült férfierek (im-potencia) ellen kitűnő szer, valamint vérszegénység, apór-ó, ideggyengeség, valamint nők magtalanúságánál és önkénytelen magtalanúságnál. Egy kis üveg ára 5 korona és egy dupla üveg 8 korona.

Injectio Lysoferrin és Capsulae Lysoferrin
kitűnő szer gonorrhoeás, kifolyásoknál s húgycsőgyulad-sánál, még ha elváltak is, gyorsan és biztosan gyógyít-ják, még néhány befecskendezés és Capsulae bevétele megrend, hogy a leggyorsabb gyógyulást érjék. Egy üveg injectio Lysoferrin 2 korona és 1 doboz Capsulae 2 kor-on. Postai megrendelésre gondosan eszközöltek. — 5 koronán felül megrendelésnél csomagolás nem számlálható. Szá-mos háziírás van, kiknek fontosbb szerek segítettek.

Mint egyedül valódián kapható:
Erős Aladár gyógyszerteráiban
a Szent Jánoshoz Nagyikindán 6. szám.

A ki jó sérvkötőt akar, forduljon bizalommal
alanti céghez.

Ajánlja kizárólag saját gyártma-nú sérvkötőt, haskötőt, egy-nyelvetű, szeszajthó, valamint az összes betegápolásához szükséges kötszereket. Készít minden testnek Orthopedikusokat, mási-ban és kőszeket és minden s sz-kamás váz kőszereket. Előszörüdi arra, hogy számos éven át a külföl-dön, kőszereket, mint szeszajthó kötszereket dolgoztak és munkán a legelőszörüdi és legjobbnak bí-zonyult. Sérvkötő-megrendelésnél ké-rem a lelti kőszereket és hogy jobb, bal vagy kétoldali sérvkötő szükséges. Ára egy öltönyre 4 forint 60 kr-tal, két oldali 6 forint 60 kr-tal. Kiszá-vó egyedül írteltek valódi frang és angol gummi és hályóknál különleg-ességben, tucatja 120 forint 60 kr-tal. Pértel és spongya hályó-spongya, teltja 4 forint 60 kr-tal. Pessarium ocska-vum (méhvád), hályóknak nékőltőben, dréja 120 ft. Megrendeléseket postouan eszközöltek legelőszörüdi díszesítéssel.

RADVANYI L.
szeszajthó kőszere-gyáros
Budapest, VII. kor., Erzsébet-körút 36.

Várkonyi Dezső
Szegény legények.
A régi betyár roman-tikából való néhány el-beszedés ez, amelyet a régi újságírók gárdájának ezen tohétoségs tagja gyönyörű hamisítatlanul magyar nyelven annyí közveléséggel írt meg, hogy igen élvezetes ol-vasmányul szolgál. Ára 2 korona, bérmentes kü-löcsével — a pénz eloztes beklődése esetén 2 kor. 20 fillér. Kapható a „Bu-dapesti Napló” kiadóhiva-talában József-körút 18.

Dósa Kálmán
fővárosi asztalos és kárpitos barkoktelepe
Budapest, Erzsébetter 18 Sas-utca sarok, I. emelet.
Árjegyzék kívántra ingyen és bérmentve.

2 szekrény, 2 ajtó fényezett	30	1 ebédlőszék, 6-német sül	3.50
1 ágy, fényezett	22	1 íróasztal, 3 fiókos	16
1 öjjeli szekrény, fényezett	8	1 hálszoba, matt díofa	100
1 mosdó, 2 ajtó, fényezett	14	1 hálszoba, faragott	130
2 szekrény, 2 ajtó, díofa, matt	30	1 garnitúra crépe- vagy bourette-behuzat	55
2 ágy, magas, díofa, matt	26	1 garnitúra seljém-behuzat	80
1 öjjeli szekrény, díofa, márványtal	8	1 garnitúra plúsz-behuzat	80
1 kredenc, 4 ajtó, filléks, faragott, márv.	46	1 szalonasztal	10
1 dívány, magas támla szőnyeggel	40	1 consol márványtal és tükör	26
1 ebédlőasztal, díofa, matt	12		

